

OKRA

magazine

**Cleo Hendriks:
Kinderen verdienen
al onze inzet**

**Win een
elektrische
fiets**

Zie blz. 53

Eifel/Moezel ALL-INCLUSIVE!

HOTEL ERICA 3*
LOCATIE: Treis Karden, Moezel

Hotel Erica beschikt over 35 kamers, allen met douche / bad, toilet, TV en een zitje. In ons restaurant wordt u tijdens uw verblijf verwend met een dagelijks uitgebreid ontbijtbuffet, warme lunch en een afwisselend 3-gangen keuze diner. 's Avonds is er regelmatig vertier en entertainment. Hierbij ontbreekt een bezoek aan de wijnboer natuurlijk niet. Bij mooi weer kunt u op ons panoramaterras genieten van een drankje en hapje, met uitzicht over de Moezel, wijngaarden tegen de berghelling en de voorbij varende schepen.

ARRANGEMENT - 5 daagse droomvakantie!

- + Ontvangst met warme lunch of koffie en gebak
- + 4 x overnachting met uitgebreid "Enjoy" ontbijtbuffet
- + 4 x warme lunch of lunchpakket
- + 4 x driegangenkeuze menu
- + **NIEUW:** koffi corner koffie en thee gehele dag **GRATIS**
- + Dagelijks alle drankjes van 17:00 t/m 24:00 **GRATIS**
bieren, wijnen, fris- en vruchtendranken, jenevers en apfelkorn
- + Gratis dagtocht per touringcar of huifkartocht
- + Iedere avond vertier en entertainment
o.a. live-muziek, dorpswandeling en quizavond
- + **GRATIS** gebruik versnellingsfietsen en alle andere faciliteiten
- + **GRATIS** diverse auto-, fiets en wandelroutes en een lunchpakket
- + **GRATIS** openbaar vervoer in de gehele regio
- + Bij aankomst ontvangt u de gratis app van het hotel

Enjoyhotels vindt u aan de Moezel, in de Eifel en het Sauerland!

Aankomstdata 5 daagse autoreis

5, 9, 13, 17, 21 februari	€ 199,95
1, 5, 9, 17 maart	€ 199,95
25, 29 maart	€ 239,95
2, 6, 14 april	€ 239,95

Zoover beoordeling: 9,0!

Kijk voor meer informatie op enjoyhotels.be of bel 0049 2953 9626 580

Nederlands gesproken

Voor alle Enjoyhotels geldt geen aanbetaling, geen boekings-, en reserveringskosten, geen 1-persoonskamer toeslag.

Alle fouten voorbehouden en exclusief eventuele toeristenbijdrage.

Valentijn

Ze klopt op mijn venster. Of ze even een praatje mag doen. Ze is eind de dertig, heeft een aantal mislukte relaties achter de rug en is nu opnieuw verliefd. Op een collega die echter niet vrij is. Ze wil haar twijfels, haar getormende wisselvallige gevoelens ventileren. Hoge toppen en diepe dalen. Ze besluit met 'en in 2017 wil ik een jaar zonder gevoelens, die maken het me alleen maar moeilijk'.

Oude liefde roest niet. En nu straalt ze, het geluk lees je in haar ogen

Haar grote liefde kreeg ze na tien jaar nog niet uit haar hoofd. Niettegenstaande nieuwe relaties, van haar en van de grote liefde, bleef hij 'die ene'. Die ene waar ze alle anderen mee vergeleek, die ene waar ze wel een toekomst mee zag, die ene die altijd in haar hart bleef zitten, soms wel ver weggestopt. En dan, na tien jaar, een toevallige ontmoeting op straat (ik geef toe, het scenario klinkt als een vrouwenfilm op tv-zender VIJF), was de sluimerende vonk weer laaiend. Oude liefde roest niet. En nu straalt ze, het geluk lees je in haar ogen.

Elk gesprek, kort of lang, alleen of met vrienden bij, het onderwerp komt elke keer ter sprake. "Hij heeft dit niet gedaan, hij deed weer dat. En ik moet elke keer *achter zijn gat* de dingen in orde brengen." Gemopper, elke keer, maar tegelijk weet je, dat koppel houdt elkaar wel in evenwicht.

Deze maand is het weer Valentijn, het feest van de verliefden. "Amerikaanse geïmporteerde commercie", hoor ik vaak. "Een romantisch feest om eens expliciet aandacht voor elkaar te hebben," zeggen anderen. Zelfs al heb je geen liefde van je leven – of ben je er niet (meer) mee samen – vier de liefde. En misschien is er geen Grote Liefde, liefde, verbondenheid, zit ook in relaties met mensen. Vier die verbondenheid. 't Is misschien al wat laat voor goede wensen voor 2017, maar mag ik er naast de klassiekers, ook nog de liefde aan toevoegen?

Katrien

✦ Katrien Vandeveegaete

(die in een romantische bui was toen ze dit schreef)

*Sauerland. Het land van
duizend bergen.* 45

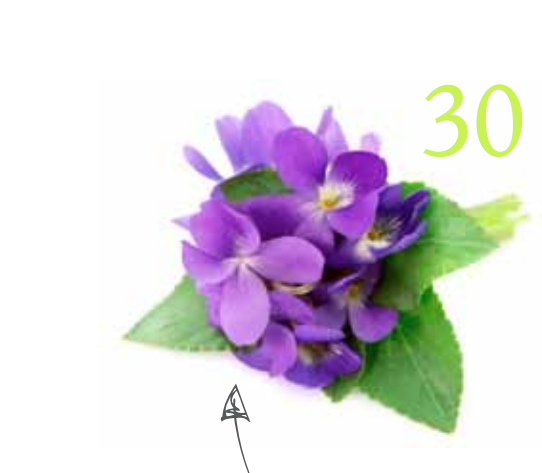
36

32

29

30

16

Viooltjes zorgen lange tijd voor kleur.

- 6 **OKRA-ZINGEVING**
Cleo Hendriks: Kinderen verdienen al onze inzet
- 10 **STANDPUNT**
Durf te luisteren
- 12 **EXPERT AAN HET WOORD**
Freddy Poeck en de kracht van het woord
- 16 **PAX CHRISTI**
Zorgen jongeren in Congo voor verandering?
- 18 **OVER WAT TELT**
Matthias M.R. Declercq: "Met vrienden over de Franse cols fietsen maakt me zielsgelukkig"
- 22 **CULTUUR**
 - The Great Wall
 - Gedicht: Gebinte van een naam
 - Oorlog in korte broek
 - Kuifje in Train World
 - Het landschap door Permeke en tijdgenoten
 - De poëzie in Jonas Winterland
 - Van paus tot Luther
 - Sabena in vogelvucht
- 30 **GROEN**
Februari nodigt de lente uit
- 32 **MENU**
Pannenkoekenbak
- 34 **DE WERELD VOLGENS GUY POPPE**
TTIP, een doodgeboren kind?
- 36 **DE OMGEKEERDE WERELD**
Het hoverboard: populaire plank op wieltes
- 40 **INFO**
Betaal geen factuur aan oplichters
- 42 **MIJN PASSIE**
Jos O: "Mijn grootste geluk vind ik in dirigeren"
- 45 **UIT**
Sauerland, het land van duizend bergen
- 52 **KRUISWOORDRAADSEL**
- 54 **LEDENVOORDEEL**

Wil jij je ook abonneren op OKRA-magazine, bezorg je naam en adres aan Katrien Vandevaegeaete, Postbus 40, 1031 Brussel of magazine@okra.be. Een jaarabonnement kost 23 euro.

Algemeen secretariaat | www.okra.be | secretariaat@okra.be | www.okrasport.be | www.okrazorgrecht.be | 02 246 44 41
OKRA-ZORGRECHT | Postbus 40 | 1031 Brussel | zorgrecht@okra.be | 02 246 57 72 (van 8 tot 12 en van 13 tot 16 uur, vrijdag van 8 tot 12 uur) | www.okrazorgrecht.be. Ook op Facebook.

OKRA-magazine ledenmagazine van OKRA vzw • PB 40, 1031 Brussel • 02 246 44 37 • fax 02 246 44 42 • www.okra.be, magazine@okra.be
Redactie Nele Joostens • Katrien Vandevaegeaete • Benjamin Ponsaerts
Redactieraad Herman De Leeuw • Niek De Meester • Nic Fruru • Piet Hendrickx • Jos Lacroix • Hilde Masui • Marc Pattyn • Dirk Van Beveren • Mark De Soete • Anne-Marie Vandenbosch • Jan Rolles • Lieven Rijckooort • Jan Denil
Verantw. uitgever
 Mark De Soete • Haachtsesteenweg 579, 1030 Brussel
Vormgeving Gevaert graphics nv
Druk Corelio Printing, Erpe-Mere
Reclameregie Publicarto • Driehoekstraat 18, 9300 Aalst • 053 82 60 80 • fax 053 82 60 90 • com@publicarto.be
Opplage: 163 620 exemplaren
 Zonder schriftelijke toestemming van de uitgever mag geen enkele tekst of illustratie geheel of gedeeltelijk worden gereproduceerd. Advertenties vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de uitgever.
Coverfoto: Renaat Nijs
Het maartnummer verschijnt uiterlijk op 25 februari 2017.
 OKRA-magazine, trefpunt 55+ is aangesloten bij de Unie van de Uitgevers van de Periodieke Pers.

Je kan OKRA-magazine ook lezen via okra.be.

OKRA-magazine Ledenmagazine van de grootste beweging voor 55+. OKRA, trefpunt 55+: Open, Kristelijk, Respectvol en Actief. Je ledenmagazine zit boordevol OKRA-leven, niet te missen info, lifestyle, cultuur, ontspanning, ledenvoordelen... Vertel wat je ervan vindt aan Katrien Vandevaegeaete, 02 246 44 33, magazine@okra.be.

Kinderen verdienen al onze inzet

Cleo Hendriks (35) woont in Hasselt en werkt in Genk als advocate, gespecialiseerd in familierecht. Echtscheidingen zijn voor haar haast dagelijkse kost. Emotionele gebeurtenissen, niet in het minst voor kinderen. Een uitlaatklep vindt ze onder meer in vrijwilligerswerk bij YAR Vlaanderen, waar ze jongeren begeleidt die het moeilijk hebben. Zelf wil ze ook graag een kind. Binnenkort hoopt ze zwanger te raken, ook al heeft ze geen partner. “Een beslissing die me veel tranen en angstzweet heeft gekost.”

“Kinderen mogen geen slachtoffer worden van een breuk waar ze niks mee te maken hebben”

Mijn ouders hebben me vrij open opgevoed. Diezelfde tolerante instelling vond ik terug bij mijn grootouders. Langs moeders kant leven ze nog. Daar was mijn grootvader scheidsrechter en gemeenteraadslid in Genk. Hij is een familieman en mijn grootmoeder een moederkloek. De ouders van mijn vader zijn overleden: mijn grootvader in 2005, mijn grootmoeder in oktober van vorig jaar. Ook ik heb een open geest, de basis voor mijn engagement. Ik wil iets betekenen voor anderen. En die kans vind ik in mijn werk.

Al op mijn acht jaar had ik beslist advocaat te worden, toen ik op televisie *L.A. Law* zag.”

Hartzeer

“Ik verkiez mensen boven cijfers. Bij een echtscheiding voor iedereen de beste oplossing vinden, is weliswaar een uitdaging. Elke echtscheiding is dan ook zeer ingrijpend. Mijn ervaring met familiebemiddeling helpt me wel. Ook als advocaat sta ik stil bij het hartzeer van mensen. Anders zou ik geen stap verder raken. Zo is het belangrijk dat de emoties eerst wat kunnen zakken. Mensen willen erkenning vinden voor wat er gebeurd is. Tegelijk heb ik oog voor wat recht is. Soms zijn mensen zo gekwetst, dat ze zich gewillig naar de slachtbank laten leiden, terwijl ze recht hebben op alimentatie.”

“Als er kinderen bij betrokken zijn, is het allerbelangrijkste met hen rekening te houden. Zij zien hun ouders niet alsof ze die kwijt zijn, dat is ook niet zo. Ze mogen niet het slachtoffer worden van een breuk waar ze niets mee te maken hebben. Als een van de ouders – ook al is het een cliënt – radicaal eist dat het kind geen contact meer mag hebben met de andere ouder, en er geen goede reden voor is, ga ik daar nooit in mee.”

“Ik leg veel van mezelf in mijn werk. En ik leer veel bij, bijvoorbeeld over relaties. Ik zie de valkuilen. Waar het verkeerd loopt. Over toegevingen doen, of niet. Over communiceren en proberen vol te houden. Elke relatie kent zijn moeilijke momenten. Ook bij mijn ouders was het niet altijd makkelijk, maar zij hebben het nooit opgegeven en zijn altijd blijven communiceren. Mijn mama komt uit een gezin met zeven kinderen, bij mijn papa zijn het er twee. Niemand daarvan is gescheiden. Het familiedevies luidt: je blijft samen, je doet je best, je werkt eraan... Maar ik zie ook heel veel mensen uit elkaar gaan en dat beïnvloedt je.”

Kinderwens

“Ik wou altijd al moeder worden. Nu is het bijna zover. De behandeling loopt. Ik word een bewust alleenstaande mama (bam),

want ik heb geen partner. Om tot die beslissing te komen heb ik veel tranen en angstzweet gelaten. Het is evenmin evident daar open over te zijn. Onze maatschappij vindt dat je met twee moet zijn om kinderen op te voeden. Maar mijn moederhart wil een kind.”

“Hoe het komt dat ik geen relatie heb? Vandaag de dag is er veel keuze. De wereld ligt open. Je trouwt nu ook uit liefde, vroeger meer om materiële redenen. De verwachtingen zijn hooggespannen. Je partner moet de beste vriend, de beste bedgenoot en de beste papa zijn. Op de sociale media zie je koppels stralen en dan maak je de vergelijking. Toegegeven, ik ben niet zomaar tevreden over een potentiële partner. Ik weet heel goed wat ik wil en niet wil, ik doe graag mijn eigen ding en ben graag alleen. Ik lijk niemand nodig te hebben. Hoewel ik super sociaal ben, wil ik graag minstens een avond per week alleen zijn. Dan zit ik in de zetel een uur lang naar buiten te turen, kijk ik televisie, lees, schrijf of sport ik. In alle rust, zonder te babbelen.”

“Natuurlijk wil ik graag een liefdespartner,

maar de realiteit is dat ik alleen ben. Het is wat het is, ik probeer daar het beste van te maken. En alle hobbels in de weg ten spijt, wil ik mama worden. Dat een kind geen papa heeft, is niet ideaal. Maar ik heb mijn ouders, familie en veel vrienden die me ongelooflijk steunen. Zij zijn – naast de twee kinderen die mijn broer heeft - ook klaar voor *mijn* kindje.”

Jongerencoach

“In mijn vrije tijd ben ik jongerencoach bij YAR Vlaanderen. Ik begeleid jongens en meisjes tussen 15 en 18 jaar die frequent problemen hebben, op alle mogelijke vlakken. Soms is er sprake van mishandeling, zijn ze als kind verlaten of hebben ze een misdrijf gepleegd. De aanmelding gebeurt via de school, het CLB of de jeugdrechter. Tijdens een voortraject bepalen de jongeren drie doelstellingen. Nadien krijgen ze een individuele begeleiding door vrijwilligers zoals ik, aan een tempo van een afspraak per week. Meestal gaan we iets drinken, eten, wandelen of naar

“Onze maatschappij vindt dat je met twee moet zijn om kinderen op te voeden. Maar mijn moederhart wil een kind”

e-bike Challenge *hét nieuwe indoor e-bike testevent*

za 18 & zo 19 februari 2017
Flanders Expo Gent
 met gratis toegang tot Mount Expo en de Fiets en Wandelbeurs

3,50 EURO ONLINE KORTING!
 via ebikechallenge.be/ticketshop/trok

Alleen geldig bij aankoop van een e-ticket in voorverkoop.
 Aanbieding geldt niet voor kopers Jongerenkaart.

ebikechallenge.be

Fiets en Wandelbeurs

NIEUWE LOCATIE!

Flanders Expo Gent
 za 18 & zo 19 februari 2017
 met gratis toegang tot e-bike Challenge en Mount Expo

3,50 euro online korting!
 via fietsenwandelbeurs.be/ticketshop/trok

Bestemd voor leden Okra.
 Niet geldig in combinatie met andere aanbiedingen.

fietsenwandelbeurs.be

“Door jongerencoach te zijn, ben ik me ervan bewust hoeveel geluk ik al gehad heb”

de cinema. We zien elkaar wel nooit bij mij thuis. De jongere kan me ook op elk moment opbellen of sms'en. Aangezien de jongeren zelf hun doelen stellen, is het aan hen om die te realiseren. De jongerencoach gaat een eindje mee, luistert, moedigt aan en ondersteunt, maar doet niets in de plaats van. Het is de jongere die het moet doen! Dat is anders dan wat de hulpverlening vaak biedt, maar het werkt. Wij praten ook niet altijd over de problemen, maar doen soms gewoon iets leuks. We oordelen evenmin. Is er een crisismoment, dan staat we paraat. En zo groeit gaandeweg een vertrouwensband en zet de jongere stappen.”

“Jongerencoach zijn bij YAR Vlaanderen is een aanrader. Alleen al omdat ik tijdens mijn opleiding als coach een spiegel voorgehouden kreeg. Ik ben vrij dominant, reik vaak zelf oplossingen aan of doe iets voor iemand. Maar dat werkt niet. Mensen moeten hun eigen keuzes maken. Ook in mijn eigen leven, moet ik leren loslaten. Straks bijvoorbeeld, als toekomstige moeder. YAR zegt: ‘Het is wat het is!’ Je kan het niet in de plaats doen van de jongere, maar door er gewoon te zijn en te luisteren, kan je wel veel betekenen. Jongerencoach zijn

maakt me er ook zeer bewust van hoeveel geluk ik eigenlijk tot hiertoe in mijn leven had. Als maatschappij zetten wij veel te weinig in op de jeugd.”

Hart onder de riem

“Ik schrijf ook heel graag. Sinds kort kan ik mijn ei kwijt op de blog *De Kleine Ring* en ik ga schrijven over het alleenstaand moederschap, waar weinig over te vinden is. Daarmee wil ik andere bams een hart onder de riem steken. Natuurlijk moet er ook brood op de plank komen. Maar ik leef niet om te werken, ik werk om te kunnen leven. Ik ben een optimist. Uiteraard krijg je soms te maken met tegenslagen. Mijn grootmoeder was klaar om te sterven, een vriend van 27 die verongelukte was dat niet. Ik ben iemand die veel babbelt en veel deelt. Maar als het heel moeilijk gaat, doe ik dat vaak net niet en ga ik te zeer relativieren. Gelukkig zijn vrienden er wanneer nodig. Vrienden zijn eerlijk. Zelfs al delen ze niet dezelfde mening, toch steunen ze elkaar. Als ik op mijn sterfbed lig, wil ik zelf dan ook een goed mens geweest zijn, die iets betekend heeft voor anderen.”

■ Tekst: Dominique Coopman
Foto's: Renaat Nijs

Exclusieve reis voor alleenstaanden

ALL-IN

Turkije, Kemer

Het management van de Barut-hotels doet voor OKRA een mooi aanbod voor de alleenstaanden. De Barut-hotels staan voor kwaliteit en service. Het centrum van Kemer ligt op wandelafstand dus met heel wat terrasjes, winkeltjes en nightclubs binnen handbereik. De lobby, spa en het strandgedeelte zullen volledig gerenoveerd zijn.

4 TOT
11/05/2017
(8 d./7 n.)

LIGGING direct aan het strand ■ op 600 m van Kemer ■ op 55 km van de luchthaven in Antalya.
KAMERS badkamer (haardroger, badjas, slippers) ■ hoofdkussenservice (gratis) ■ centrale airco ■ telefoon ■ wifi (gratis) ■ satelliet-tv ■ gratis minibar (elke dag bijgevoerd met water, fruitsap, frisdranken en bier) ■ safe (gratis) ■ koffie- en thee faciliteiten ■ balkon. Standaardkamer met bad of douche, tapijt en zicht op het hinterland.
FACILITEITEN wifi (gratis) in het hele resort ■ kapsalon ■ schoonheidssalon ■ cinema ■ shops ■ wasservice ■ roomservice.
RESTAURANTS EN BARS maaltijden in buffetvorm ■ à-la-carterestaurants: oosters, Italiaans, Turks

en zeevruchten ■ snackrestaurant ■ bars ■ laat ontbijt ■ 1x/week à-la-cartelunch ■ 1x/week à-la-carteavondmaal ■ patisserie ■ lokale en internationale dranken.

SPORT EN ONTSPANNING zoetwaterzwembad ■ gratis ligzetels en parasols aan het zwembad en het strand ■ gratis matrassen aan het strand ■ gratis handdoekenservice ■ overdekt zwembad ■ gratis: fitness, gym, aerobic, step, sauna, stoombad, Turks bad ■ gratis: tennis, beachvolley, pingpong, minigolf, windsurfen, kano en waterfiets ■ animatie overdag en 's avonds. Betalend: bowling, biljart ■ spacentrum met schoonheidsbehandelingen en massages ■ watersporten (o.a. duiken).

€790

(slechts 26 plaatsen).

4 TOT 11/05/2017
(8 d./7 n.)

- ✓ • vluchten Brussel-Antalya
- transfers luchthaven-hotel
- 7 nachten in hotel Barut Kemer 5* in all inclusive
- huidige luchthaventaksen
- DVV annulerings- en ongevallenverzekering
- OKRA-begeleiding.
- ✗ • eventuele brandstof, taks- of veiligheidstoeslagen
- CO₂-compensatie: € 12,10.
- ! • identiteitskaart.
- 🌡️ • Schaduwtemp.: 23°C.

*Wil je grenzen verleggen?
Die van jezelf of die van je wereld?*

Geïnteresseerd of meer info
lucie.vanhemelrijk@okra.be, 02 246 39 44

OKRA-REIZEN staat op de Vakantiebeurs in Brussels Expo in paleizen 3, 4 en 5 van 2 tot 5 februari van 10 uur tot 18 uur. Twee thema's staan centraal op de Vakantiebeurs: citytrips en bestemmingen voor huwelijken en huwelijksreizen.

Ontdek het aanbod van OKRA en breng een bezoekje aan de stand.

Durf te luisteren

Mag ik mezelf even voorstellen? Ik ben Mark De Soete en sinds enkele weken prijkt de titel 'algemeen directeur OKRA' op mijn adreskaartje. Ik geef toe, ik moet nog wennen aan de titulatuur. Het is namelijk een titel die je plaatst aan het 'hoofd' van een bedrijf, die je plaatsje bovenaan het organogram toewijst.

Ik zie mijn opdracht eerder als regisseur waarin ik samen met een enthousiaste personeelsploeg zorg dat de gedreven OKRA-vrijwilligers kunnen schitteren op het podium ... ten dienste van de huidige en toekomstige leden. Verder houdt de taak van een regisseur ook in dat hij standpunt inneemt en aantoont dat OKRA het hart op de tong heeft om de belangen van elke oudere te dienen als een echte middenveldorganisatie.

Mijn voorganger Jan Vandecasteele deed dit maandelijks heel consequent op deze pagina. Jan geniet voortaan van een maandelijkse pensioenuitkering. En hij krijgt dit pensioen dankzij een fantastische sociale zekerheid.

De sociale zekerheid... het is zo snel gezegd en geschreven. Maar dit unieke stelsel van solidariteit verdient alle wierook. Het zorgt namelijk dat gezinnen kinderbijslag krijgen; dat wie wegens ziekte niet kan werken, toch een uitkering krijgt; dat wie zonder werk valt, een vervangingsinkomen heeft en dat wie met pensioen gaat, ook van een inkomen kan genieten. Deze unieke solidariteit tussen sterke en zwakke schouders, tussen werkenden en niet werkenden, tussen jong en oud mag terecht een paradepaardje genoemd worden. Het houdt al decennialang mensen uit de armoede. En natuurlijk werkt het systeem niet feilloos. Talloze uitdagingen maken bijsturing noodzakelijk. Maar bijsturing mag geen afbouw betekenen.

Recent getuigde een OKRA-vrijwilliger van een discussie met een jong gezin. Thema van de discussie: pensioen wereldwijd. Deze discussie evolueerde richting generatieconflict waarbij de gepensioneerde met de vinger werd gewezen omdat hij het geluk heeft om op pensioen te mogen gaan. "Wij gaan dit niet meer kunnen," klonk het op een beschuldigende toon bij de tegenpartij.

GAAN WE ECHT DIE RICHTING UIT? MOET VOORTAAN ELKE GEPENSIONEERDE ZICH EXCUSEREN OMDAT HIJ MET PENSIOEN IS? ZIJN DE GEPENSIONEERDEN PLOTSSELING DE OORZAAK VAN ALLE ONHEIL?

Nog een voorbeeld? Recent liep op een Nederlandse tv-zender een vierdelige reeks *En bedankt, babyboomers*. In dit programma riepen de jongvolwassenen de babyboomgeneratie ter verantwoording. Dit onder het motto 'babyboomers hebben het beter dan ooit, terwijl de jongvolwassenen problemen ervaren met tewerkstelling, koopkracht en migratie- en klimaatvraagstukken'.

Euh excuseer? Gaan we echt die richting uit? Moet voortaan elke gepensioneerde zich excuseren omdat hij met pensioen is? Zijn de gepensioneerden plotseling de oorzaak van alle onheil? Wel integendeel. Elke gepensioneerde leverde een bijdrage in de ontwikkeling van de sociale zekerheid en de samenleving. Iedereen zorgde mee voor die welvarende maatschappij. Laat ons dus ook samen een antwoord bieden op vele maatschappelijke uitdagingen. Jongeren en ouderen, actieven en minder actieven... hand in hand.

Niet veroordelen dus... maar durf te luisteren naar elkaar. En samen pakken we die vele uitdagingen aan.

© Frank Bahnmüller

MARK

■ Mark De Soete
Algemeen directeur OKRA

Pijnlijke voeten?

Ogenblikkelijk beterschap

Een Zwitserse podoloog heeft als het ware "Wonderzolen" op punt gesteld. Stelt u zich eens voor, deze zool laat bijna onmiddellijk de problemen en de pijn verdwijnen die u kunt ondervinden met pijnlijke voeten en vooral... hij verhindert dat ze terugkomen. Probeer deze zolen op ons risico en u zal merken, dat u zich in lang niet meer zo goed ter been gevoeld heeft!

Gedaan met pijnlijke voeten dankzij Swisscozolen

Als u last hebt van één of meerdere problemen zoals hierboven beschreven, dan is er goed nieuws voor u. Een Zwitserse podoloog (een specialist op gebied van voetverzorging) heeft echte "Wonderzolen" op punt gesteld: de SwissCo® inlegzolen

Ja, u hebt het goed gelezen: een inlegzool die onmiddellijk verlichting brengt en die verhindert dat uw problemen nog terugkomen. Deze uitvinding blijkt zo ongelooflijk dat de firma Dema besloot u de mogelijkheid te bieden om ze te testen gedurende 30 dagen, onder waarborg. Een maand om zelf vast te stellen dat uw pijn verdwenen is en u weer van een optimaal voetcomfort geniet.

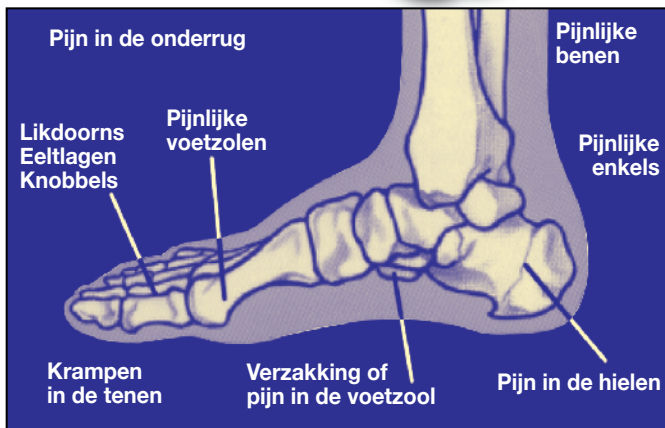
Hoe werken deze "wonder" inlegzolen?

Deze Zwitserse podoloog heeft ontdekt dat de meeste problemen die u met uw voeten kan hebben allemaal een gemeenschappelijke oorzaak hebben: uw voeten die slecht ondersteund worden in uw schoenen. Met de tijd, gaat uw voet zool doorzakken. Uw voeten worden vervormd en veroorzaken pijn aan de hielen, enkels, kuiten, benen, rug en brengen daarbij komend vaak ook nog pijnlijke krampen teweeg.

Uw tenen raken geklemd in uw schoenen, wat tot ondraaglijke pijnen kan leiden. De huid wordt gekweld. Het zachte gedeelte wordt aangetast door de nagels en u krijgt hoe langer hoe meer last van pijnlijke voeten.

U heeft last van:

- Likdoorns
- Eeltlagen
- Doorgezakte voeten
- Pijnlijke voetzolen
- Pijnlijke benen
- Verzakking in de voetzool
- Pijn in de hielen
- Pijnlijke enkels
- Krampen
- Pijn in de onderrug

Eindelijk van alle problemen verlost!

Gelukkig heeft deze podoloog een inlegzool op punt gesteld die al deze problemen verhelpt. U legt deze inlegzolen gewoon in uw schoenen. Aan de buitenkant zijn ze volledig onzichtbaar. Glij vervolgens uw voeten in uw schoenen. U zult onmiddellijk

het verschil merken. Uw voeten zullen zo comfortabel zitten als een baby in zijn wiegje. Dankzij deze inlegzolen vinden de voetbeenderen (bij de meest gevoelige beenderen van het menselijk lichaam) hun normale anatomische plaats terug. De tenen liggen nu weer op natuurlijke wijze, zonder hinder te onder-

vinden. De huid ontspant zich en de voetpijnen verdwijnen.

Probeer nu deze zolen van "Swissco" onder garantie

Waarom kopen zonder eerst te proberen? Dit is één van de voordelen van DEMA: u mag een product proberen onder garantie: "Tevreden of geld terug".

Duid uw schoenmaat aan en stuur bijkomende Proefbon terug. Per kerende post zult u uw paar inlegzolen ontvangen, onmiddellijk aangepast aan uw voeten. Glij ze meteen in uw schoenen, doe een paar passen en geniet van uw nieuw loopcomfort. Binnenkort kunt u het niet meer zonder deze zolen stellen. Aarzel niet... profiteer nu van dit proefaanbod, zonder risico voor u, en ontdek wat een Zwitsers podoloog uitgevonden heeft opdat uw voeten u geen zorgen meer zouden baren!

DEMA nv - Av. de l'Expansion 9a - 4432 Alleur
Tel. 070/222.067 - Fax. 04/365.90.53
www.dema-gezondheid.be

PROEFBON

terug te zenden naar: DEMA n.v.
Av. de l'Expansion 9a - 4432 Alleur

JA, ik wens de Swisscozolen te proberen om geen pijnlijke voeten meer te hebben. Ik heb begrepen dat indien ik niet volledig tevreden ben over de behaalde resultaten, ik de zolen binnen de 30 dagen mag terugsturen en terugbetaald zal worden.

Maten van 35 tot 48

Speciaal Testaanbod:

2 paar voor slechts 39€
+ mijn GRATIS Schoentrekker

Aanbod geldig tot uitputting van de voorraad.

Mijnschoenmaten.....
 Naam.....
 Voornaam.....
 Adres.....
 Nr..... Bus.....
 PC..... Stad.....
 Tel...../.....
 Email.....

Uw promocode OK 057

EXPRESS LEVERING
N°070/222.067 of op internet
www.dema-gezondheid.be

Deelname in de verzendkosten: slechts 5€. Indien u wenst te betalen met Visa of Mastercard, gelieve dan uw kaartnummer en de vervaldatum van uw kaart op te geven. Betaling aan de postbode (+4,95€ postale taks). Webbanking: via onze site. Overschrijving op IBAN: BE40-1960-1440-5363.

GRATIS Uw GESCHENK: een vouwbare SCHOENTREKKER

Ontvang GRATIS deze praktische, vouwbare schoentrekker. Zo hoeft u zich niet langer te bukken om uw schoenen aan te trekken. Ideaal voor op reis!

Waarde: 14,95€
GRATIS voor u!

*Bij aankoop van testaanbod. Zolang voorraad strekt.

Onze verzending geschiedt d.w.v. 812/292 n.v. op werkdagen vóór 12.00 uur 's ochtends. Indien u wenst te betalen met Visa of Mastercard, gelieve dan uw kaartnummer en de vervaldatum van uw kaart op te geven. Betaling aan de postbode (+4,95€ postale taks). Webbanking: via onze site. Overschrijving op IBAN: BE40-1960-1440-5363.

A portrait of Freddy Poeck, an older man with grey hair and a beard, looking slightly to the right. He is wearing a dark jacket. The background shows a row of bare trees in a field under a cloudy sky.

De kracht

van het woord

Je gebruikt dagelijks woorden maar beseft je wel voldoende welke boodschap je ermee overbrengt? En hoe ver gaat het gesproken woord terug in de tijd?

Theatermaker en verteller Freddy Poeck toetst de kracht van het woord aan de omgang met elkaar, vandaag en in de verste geschiedenis.

Humor en ernst, voor Freddy Poeck (72) gaan ze hand in hand. Als professioneel verteller maakt hij ook van zijn eigen levensgeschiedenis een boeiend verhaal. Freddy: "Door familieomstandigheden stond ik al op mijn veertiende te werken in een schoenenfabriek. Het waren dagen van 6 uur in de ochtend tot bijna middernacht. En dan naar huis met de trein die voorbij het station van Temse even vertraagde, zodat ik eraf kon springen om nog thuis te raken. Ik ben uit een werkmansbroek geschud maar dat heeft me niet belet om geboeid te geraken door tekst en theater. Honderden boeken las ik, aangespoord door mijn moeder die operettezangeres was. Op latere leeftijd kon ik een opleiding psychologie volgen. Dat was een echte openbaring, precies omdat ik al wat ouder was dan de andere studenten en veel ontvankelijker was voor nieuwe inzichten. Zo heb ik mijn weg gevonden. Weet je, ik

geloof echt dat je jezelf kan vormen, door wat je wilt aannemen en absorberen. En taal heeft voor mij daarin altijd een belangrijke rol gespeeld." Voor OKRA brengt Freddy zijn geliefde taal tot leven. Uiteraard met veel theater.

Het gesproken woord

Al van oudsher willen mensen weten wat hun culturele achtergrond is en waar ze vandaan komen. Freddy: "Als je geen verleden hebt, heb je ook geen toekomst. Toen er nog geen schrift was, werd dat verleden doorgegeven via mondelinge overlevering. Onder andere religie speelde een belangrijke rol. Denk maar aan de Veda's van de hindoes, de Talmoed bij de joden of de Bijbel. Mensen kwamen samen rond een verteller om die verhalen te horen en haalden eruit wat ze voor zichzelf bruikbaar vonden. Net zo met sprookjes, die van dorp naar dorp en van land naar land gingen. Telkens verteld met

een andere historische inslag. Begin twintigste eeuw trokken er vertellers langs kermissen, plantsoenen en boerderijen. Ze zongen over terechtstellingen, huwelijken of rampen en brachten zo het nieuws bij de mensen die toen nog niet geletterd waren. Ook in oorlogstijd had het gesproken woord een belangrijke rol. Wist je dat toen de Spanjaarden hier de plak zwaaiden, Jan Klaassen en Katrijn via poppenkastverhalen op slinkse wijze boodschappen doorgaven?"

Wat een woord worden kan

Krachtige woorden kunnen veel in beweging brengen. "Ten goede en ten kwade, daarvoor moeten we niet eens ver teruggaan in de tijd", geeft Freddy aan. "Denk maar aan hoe Adolf Hitler met zijn legendarische redevoeringen een heel volk naar zijn hand zette. En tot wat het heeft geleid. Los van de inhoud en van zijn manier van denken, vind ik hem nog altijd een bevlogen woordkunstenaar. Hij stond urenlang voor de spiegel om zijn lichaamstaal te trainen en de juiste toon te vinden. Als je de redevoeringen van Hitler naast die van de Romeinse keizer Marcus Antonius uit de klassieke oudheid legt, ontdek je raakpunten in de manier hoe ze beiden het woord voerden. Hitler maakte bovendien gebruik van de nieuwe technieken: dankzij geluidsinstallaties schalde zijn boodschap over de Potsdamer Platz. Doorheen de geschiedenis kunnen woorden echter ook een totaal andere betekenis of gevoelswaarde krijgen. Het *Arische ras* waarover Hitler het had, heeft nooit bestaan. Het woord *ariër* bestaat wel, het komt uit het hindoeïsme en betekent 'pure, mooie mens'. De eersten die dat woord misbruikt hebben, waren trouwens de Britten, net zoals *concentratiekamp* van hen kwam. Of hoe in de middeleeuwen door religieuze conflicten de indruk werd gewekt dat de Druïden een barbaars volk waren, wat helemaal niet klopt. Om maar te zeggen: een gemanipuleerd woord kan mensen echt verdelen."

Shakespeare, natuurlijk!

Wie woordkunst zegt, denkt aan de grootste theaterschrijver die Engeland ooit heeft gekend. "Er is echter maar één toneelstuk dat Shakespeare helemaal zelf heeft geschreven", lacht Freddy. "Alle andere zijn gestolen of zijn aanpassingen van andere werken. Shakespeare volgde les aan de befaamde Londense school waar hij aan een hoog tempo Latijn studeerde. Daar leerde hij ook de Griekse mythologie kennen waarvan hij later bewerkingen zou maken. Voor de koningsdrama's die hij schreef, was het eenvoudig: ze speelden zich voor zijn neus af. Hoe gek het ook klinkt, in feite bracht Shakespeare niets nieuws. Toch werd hij de allergrootste toneelschrijver. Omdat hij door die verhalen te herschrijven, een massa nieuwe Engelse woorden de wereld heeft ingestuurd. Gezegden die wij tot op vandaag nog altijd gebruiken."

Het woord is aan u

In zijn lezing *De kracht van het woord* geeft Freddy met rollenspelen ook het publiek een stem. Freddy: "Enkele verhalen speel ik zelf, zoals dat over Leni Riefenstahl, de cineaste van het Duitse Rijk, en de Joods-Amerikaanse criticus Susan Song, die haar nooit heeft ontmoet maar er wel veel kritiek op had. Gaandeweg laat ik het publiek daar een eigen mening over vormen. Om daarna het proces te voeren met de Apologie van Socrates waar de vooringenomenheid aan de kaak werd gesteld. Een fenomeen dat we trouwens nog altijd kennen. En soms laat ik het publiek zelf meespelen. Uiteraard in een Shakespeare waar ik Romeo ben en iemand anders de rol van Julia mag opnemen. Een balkon hebben we niet nodig, dat was er in het originele verhaal ook niet. Pas in de verfilming kwam dat erbij. Kijk, weer zo'n manipulatie van een tekst die decennia later nog steeds voor waarheid doorgaat."

"Shakespeare heeft maar één toneelstuk zelf geschreven"

Je hebt trapliften... en je hebt Acorn

Blijf genieten bij jou
thuis met een
Acorn Traplift.

- Installatie binnen de week voor rechte en draaitrappen
- Rechtstreeks van fabrikant
- Voor alle soorten trappen

 ACORN
TRAPLIFTEN

Bel voor meer informatie
0800 126 55
www.acorntrapliften.be

voor vrijblijvende informatie: vul de coupon in en stuur naar
Acorn, Nijverheidslaan 1, 1853 Strombeek-Bever

Dhr./Mevr.:
Adres:
PC.: Gemeente:
Telefoon: e-mail:

“Aan iemands taalgebruik kan je horen welke persoonlijkheid erachter zit”

Maar geen mooier verhaal dan Gilgamesj, weergaloos bewerkt tot een poppenspel door de betreurde Wannes Van de Velde. “Ik laat de figuren met mijn stem tot leven komen. Het is een ongelooflijk duidelijk en sterk verhaal en je hoeft helemaal niet gelovig te zijn om het naar waarde te kunnen schatten. Bij momenten maakte Wannes het hilarisch maar hij was ernstig waar het moest. Ik speel het in een min of meer beschaafd dialect. Ook dat is een rijkdom die niet verloren mag gaan”, benadrukt Freddy.

Tips van de verteller

Er zijn veel manieren om het woord tot je medemens te brengen maar in de eerste plaats moet je goed leren luisteren. Freddy: “Aan het taalgebruik van iemand, kan je horen welke persoonlijkheid erachter zit. Ook lichaamstaal is belangrijk. Als kind gebruikte je automatisch je lichaam om iets duidelijk te maken maar op school is je dat weer afgeleerd. Dat is zo spijtig. Die vaardigheid terugwinnen, bijvoorbeeld in de lessen theater- en vertelkunst, kost heel veel moeite. Je moet

de afspraken die je hebt gemaakt in het volwassen worden immers terug overboord gooien. Ik raad dan ook iedere ouder aan om hun kinderen woordkunst te laten volgen en boeken voor hen te kopen.”

Vertellen of voorlezen is een kunst. “Natuurlijk is het deels een gave maar je kan het ook echt leren”, verzekert Freddy. “Je moet je dan niet louter concentreren op je tekst maar ook aandacht hebben voor wie je vertelt. Automatisch ga je je stem dan veranderen. Soms moet je het verhaal zelfs een andere wending geven als je merkt dat het publiek niet meer aandachtig is. In de theateropleiding leer je de tussenteksten lezen, dat is de informatie die niet geschreven staat en die als hulpmiddel dient om je tekstlijnen op de juiste manier te zeggen. Dat vraagt wel wat oefening.”

Woorden verbinden

Alle taalrijkdom ten spijt, onze maatschappij ontkomt niet aan de digitale technologie die onze manier van communiceren grondig heeft veranderd. “En dat is jammer”, zucht Freddy. “Natuurlijk kan je de vooruitgang niet tegenhouden en ik ben er ook niet tegen. Maar we nemen de tijd niet meer om tegen elkaar iets te zeggen wat echt zinvol is. Een woord is veel meer dan een woord, het is zo'n krachtig middel om je uit te drukken. Persoonlijk vind ik het woord veel sterker dan pakweg de uitvinding van het wiel. Het heeft ons de mogelijkheid gegeven om met elkaar in contact te komen en een gemeenschap te vormen. Clans, dorpen en steden zijn op die manier ontstaan. De kunst is echter om de juiste woorden te kiezen. Denk twee keer na voor je iets zegt en leer vooral luisteren. Inderdaad: *spreken is zilver, zwijgen is goud.*”

Tekst: Suzanne Antonis
Foto's: François De Heel

Lezing

Freddy Poeck geeft op **13 februari 2017** een lezing over *De Kracht van het Woord* voor OKRA-ACADEMIE in Herk-De-Stad. De Markthallen, Graaf van Loonzaal, Markt 2, Aanvang: 14.00 uur. Meer info: OKRA-regio Limburg, tel. 013 55 20 95.

Dag Allemaal + Huawei smartphone

voor maar €11,99 per maand

Keuze uit zwart,
goud of wit toestel

ABONNEMENT VANAF

€11,99
per maand

HUAWEI Y5 II SMARTPHONE (winkelwaarde €119)

- extra snel internet dankzij **4G** netwerk
- **8MP camera**: ideaal voor maken van foto's & filmpjes
- premium design en **ultralicht**
- batterij **gaat extra lang mee** (tot 268 u. in standby)
- **2 jaar garantie**

Start het nieuwe jaar met een knal!

Neem nu een abonnement op Dag Allemaal met een Huawei smartphone, dan kan u alle leuke Dag Allemaal-nieuwtjes snel doorvertellen.

Reserveer via dagallemaal.be/smartphone of bel naar **02/454 25 93**.

Zoveel te vertellen

Zorgen jongeren in Congo voor verandering?

West-Afrikaanse bewegingen in Senegal en in Burkina Faso mobiliseerden jongeren om het vertrek te eisen van hun presidenten, die, tegen de grondwet in, aan de macht wilden blijven. Het volksprotest in die landen had ook een impact in Congo.

Het inspireerde jongeren daar om acties te ondernemen voor het vertrek van president Joseph Kabila aan het einde van zijn wettelijk ambtstermijn, op 19 december 2016 (zie ook *OKRA-magazine december 2016, 'Congo, de grondwet is een vodje papier'*).

De Congolese overheid beschouwt de jonge activisten als terroristen en een gevaar voor de positie van president Kabila.

Dat jongeren actie voeren, is geen nieuw fenomeen in Congo. Jongerenorganisaties hebben altijd bestaan binnen netwerken zoals universiteiten, vzw's en ngo's. Maar de laatste jaren ontstonden ook burgerinitiatieven die informeler en militanter zijn. Die initiatieven maken deel uit van het middenveld. Die activisten hebben het traditionele middenveld, vaak geleid door een oudere generatie, een nieuwe dynamiek gegeven.

Toegang tot media

Sommige Congolese jongerenbewegingen genieten vandaag een zekere bekendheid. Dat is te verklaren door hun plaats in de sociale media. De jongeren hebben via hun gsm een betere toegang tot het internet, en delen hun ideeën en acties op Twitter en Facebook. Zo worden ze ook sneller opgemerkt door internationale media. Een andere verklaring voor de zichtbaarheid zijn

de contacten die ze onderhouden met internationale organisaties zoals Human Rights Watch en Amnesty International.

Doelwit voor repressie

In januari 2015 manifesteerden duizenden jongeren in Kinshasa en Goma tegen het wetsvoorstel waarmee het regime president Kabila langer aan de macht trachtte te houden. De betogers haalden hun slag thuis: het voorstel werd aangepast. Het protest betekende een keerpunt. Ten eerste illustreerde het dat jongeren niet bang zijn om op straat te komen. Ten tweede nam de repressie door de overheid erg toe. Sindsdien probeert de overheid nieuw protest in de kiem te smoren en creëert ze een sfeer van terreur tegen critici.

Geweldloos engagement

De Congolese overheid beschouwt de jonge activisten als terroristen en een gevaar voor de positie van president Kabila. Nochtans kiezen zij bewust voor een geweldloze strijd. In 2015-2016 was hun engagement sterk gefocust op de organisatie van verkiezingen en een machtswissel tussen Kabila en zijn opvolger. Maar in het algemeen ijveren ze voor thema's zoals vrede, politieke inspraak en sociale rechtvaardigheid. Ze doen dat door zich vreedzaam te verzetten tegen onrecht en hun eisen kenbaar te maken.

Van de Congoese bevolking is zestig procent jonger dan dertig jaar. Een groot deel daarvan leeft in onzekere omstandigheden, bijvoorbeeld op het vlak van onderwijs en werk. Jongeren vormen een belangrijk kiezerspubliek. Ze zijn ook kwetsbaar voor manipulatie door politici. Enerzijds mobiliseerden opposanten hen om te protesteren tegen de president. Anderzijds roepen machthebbers hen op om de president te steunen.

Het is belangrijk dat jongeren hun eigen stem laten horen en opkomen voor hun rechten. Maar voor de stabiliteit van het land is het nodig dat zo iets zonder geweld gebeurt. Daarom steunden Pax Christi Vlaanderen en Broederlijk Delen in mei 2016 de jongerenbeweging Africa Reconciled voor de organisatie van drie sessies rond 'jongeren en actieve geweldloosheid'. In totaal namen 75 jongeren deel in Kinshasa, Goma en Bukavu.

Pascal Mugaruka, coördinator van Africa Reconciled, is een van die jongeren die opgroeide in een regio die al meer dan twintig jaar gewapende conflicten kent. Jongeren als Pascal Mugaruka weten als geen ander dat geweld er allesbehalve vrede bracht. Zij geloven dat een geweldloos engagement op lange termijn de oplossing is om positieve veranderingen teweeg te brengen in Congo. Met weinig middelen en in veilige omstandigheden bouwen ze aan een betere toekomst, ook na 2016.

■ Tekst: Nadia Nsayi

Micheline Mwendike

Micheline Mwendike (32) komt uit Goma, in Noord-Kivu. Ze vertelt over de situatie in Congo, de geweldloze strijd van jonge activisten en haar engagement bij Lucha.

Wat is Lucha?

“Lucha staat voor ‘Lutte pour le changement’, strijd voor verandering. Het is een burgerbeweging, voornamelijk van jongeren, ontstaan in 2012 in Goma. Lucha strijdt voor een betere toekomst van alle Congolezen. We strijden voor een verenigd, vrij en soeverein Congo. Een land dat waardig en trots is en al zijn burgers respecteert. Iedereen mag aansluiten om zich mee in te zetten voor deze strijd, los van religie, stam of sociale klasse. We vinden dat de Congoese beleidsmakers verantwoording moeten afleggen aan de burgers. Wij willen meer inspraak voor de gewone bevolking op alle vlak.”

Waarop focust Lucha in die strijd voor inspraak?

“Door het aanslepende conflict in Oost-Congo is het bijna vanzelfsprekend om in te zetten op de veiligheidsproblemen in de streek. Maar wij ijveren ook voor basisvoorzieningen voor iedereen, zoals drinkbaar water en goede wegen. Met de campagne ‘Goma veut de l'eau’ (‘Goma wil water’) riepen we onze politici ter verantwoording voor het feit dat er niet overal drinkbaar water was. We mobiliseerden organisaties en burgers en hielden sit-ins voor het provinciale parlement.”

Waarom heb jij je aangesloten bij Lucha?

“Ik ben activiste omdat ik verontwaardigd ben over de situatie in mijn land. Ik heb in mijn leven nooit de vrede gekend waarvan ik droomde. En dat geldt voor zoveel andere jongeren. In mijn stad wordt elke nacht minstens één moord gepleegd. Moorden zijn er kennelijk normaal geworden. De overheid beschouwt dat niet meer als tragisch. Corruptie is alomtegenwoordig en publieke voorzieningen zijn er bijna niet.”

Wat drijft je?

“Ik ben ervan overtuigd dat de verandering in Congo er zal komen door zijn zonen en dochters. En ik doe alvast mijn deel. De oorzaken van de Congoese crisis zijn zeer divers: de manier waarop men zwarten heeft behandeld, de kolonisatie, de dictatuur, economische oorlogen en etnische conflicten... Het is allemaal ongelooflijk complex. Maar als we de gewone Congolees in het centrum van de verandering plaatsen, worden de zaken simpeler. Dan wachten we niet meer op de goede wil van politici – zowel nationaal als internationaal – maar rekenen we op het volk om zichzelf te bevrijden.”

Matthias M.R. Declercq

“Met vrienden over de Franse cols fietsen maakt me zielsgelukkig”

Op het jaagpad langs de Schelde, van Gent naar Oudenaarde, fietsen vijf vrienden zich de ziel uit het lijf. Iljo Keisse, Dimitri De Fauw, Kurt Hovelijnck, Bert De Backer en Wouter Weylandt dromen ervan koersen te winnen. Maar wat hen samenbracht, de koers, rukt hen ook uit elkaar. Matthias M.R. Declercq (31), leeftijdsgenoot, journalist en fervent fietser, schreef er een boek over.

loyauteit en empathie. Ik heb voor dit boek uiteindelijk zo'n honderd mensen geïnterviewd. Ik trok naar Spanje, naar de familie Galvez, samen met een Catalaanse tolk. Ik daalde in Italië de berg af waar Wouter viel. Ik heb zijn ouders en zijn vrouw ook gesproken. Iedereen was opgelucht zijn verhaal te kunnen doen, hoe hard de waarheid ook is. Tegelijk zit er ook veel schoonheid in *De Val*. Het gaat over het leven in al zijn facetten. Zelf heb ik van Iljo, Dimi, Kurt, Bert en Wouter geleerd dat je, ondanks alles, voor je dromen moet gaan. Wil je koersen, ga er dan voor, ook al kleeft de dood als bijsluiters aan je fiets. Leef bewust, kies bewust. Het is bikkelhard wat die vijf hebben meegemaakt, maar ze gingen ervoor. En ook de drie overblijvers - Iljo, Bert en Kurt - blijven dat doen, weliswaar met dichtgeknepen remmen, af en toe.”

Iljo Keisse *Gewrongen ster*

“De jeugd van Iljo Keisse was niet extreem warm, maar ook niet koud of kil. Iljo was tien toen zijn ouders uit elkaar gingen. Hij bengelde tussen zijn vader en zijn moeder, hoorde nergens echt bij. Plantrekkerij werd een deel van zijn karakter. Veel diepgaande vriendschappen bouwde hij niet op, behalve met Dimi en Wouter. En het ging plantrekker Iljo goed af: hij kreeg kansen en greep die. Tot de dood toesloeg en Iljo zijn maten verloor. Coureurs kunnen vallen, maar de koers gaat verder. Vorige winter ging ik naar de zesdaagse in het Gentse Kuipke. Ik zag er Iljo de handen in de lucht gooien toen hij de demykoers won, hoorde het publiek zijn naam scanderen: 'Iljo, Iljo, Iljo!' Hij was de ster, fantastisch. Hij blonk in de spotlights, stond met Wiggins op de foto en dronk een pint in de Karper. Heel Gent kent die kerel. Maar we vergeten wat hij heeft meegemaakt. Iljo testte in 2008 positief in Het Kuipke en kwam in een kafaiaanse procedureslag terecht. Maar het tekende hem wel. Iljo zag ook het stuur van Isaac Galvez in dat van Dimitri De Fauw haken, waarna Galvez verongelukte, en Dimi in een depressie terecht kwam die uitmondde in zijn

Wanneer Matthias M.R. Declercq 18 is, verlaat hij West-Vlaanderen en gaat hij in Gent politieke en sociale wetenschappen studeren. Het voetballen bij SV Zulte-Waregem maakt plaats voor een andere liefde: de koers. “Lezen en fietsen geeft mijn leven zin. Ik lees zeer veel en ik fiets heel vaak,” zegt Matthias. Fietsen, niet koersen. “Op het jaagpad langs de Schelde tussen Gent en Oudenaarde, zie ik elke boot en elke buizerd, maar ik weet niet hoe snel ik heb gereden. Het is daar dat ik Iljo Keisse, Dimitri De Fauw, Kurt Hovelijnck, Bert De Backer en Wouter Weylandt tegenkwam. Leeftijdsgenoten die door het leven laveerden. Ik volgde hen als jonge koersliefhebber, daarna als journalist bij De Morgen. Ze vormden een hechte vriendengroep, droomden ervan koersen te winnen. Maar het leven bleek veel harder dan de droom. Op twee jaar tijd, van begin 2009 tot begin 2011, kreeg de groep meer tegenslagen te verwerken dan een ander mens in zijn hele leven. Iljo raakte in een dopingzaak verwickeld. Frederiek Nolf, een vriend van de vijf, overleed in z'n slaap in Qatar. Kurt, klaar om jarenlang te knechten voor Tom Boonen, viel op zijn hoofd en raakte in coma. Dimi veroorzaakte in 2006 onbewust de dood van de Spaanse wielrenner Isaac Galvez, door een botsing op de piste, en werd een schim van zichzelf. Hij stapte uit het leven. En Wouter, tot slot, verongelukte in een afdaling in de Giro d'Italia. Je zal het als vriendengroep maar meemaken.”

“Ik besloot een boek te schrijven. Eerst polste ik bij Iljo, Bert, Kurt en de families van de overleden renners of ze openstonden voor lange en diepe gesprekken. Was er één iemand die weigerde mee te werken, dan had ik dit boek nooit geschreven. Mensen interviewen is een kwestie van vertrouwen,

“Van Iljo, Dimi, Kurt, Bert en Wouter heb ik geleerd dat je, ondanks alles, voor je dromen moet gaan”

zelfmoord. Daarmee zit Ijjo tot op vandaag gewrongen. Dat Wouter Weylandt verongelukte, kan Ijjo plaatsen, hoe lastig ook. Maar de zelfmoord van Dimi zal altijd blijven schuren. En dat vergeten wij.”

Dimitri De Fauw *De jongen die altijd lachte*

“Dimitri De Fauw was een gorilla met een klein hartje. Tarzan. Bijna de definitie van tragiek. Een rassprinter, die – samen met Ijjo - zesdaagsen reed en won. Sprinters zijn soms schreeuwerig, wat flamboyanter, wat feller, wat gespierder. Dimi had het kleinste hartje van allemaal. En hij trok het verkeerde lot, als kind al. In 2006 veroorzaakte hij de dood van Isaac Galvez. Het kon iedereen overkomen, maar Dimitri voelde zich verschrikkelijk mislukt. Hij kwam aan, schreef in zijn dagboek 'Isaac, Isaac, Isaac', solliciteerde om bij de flikken te werken, maar slaagde niet. De jongen die altijd lachte, viel in het zwartst mogelijke gat. En liet – als dat al kon - weinig hulp toe.”

“Patrick Sercu moest indertijd een nieuwe ploegmaat zoeken voor Mathew Gilmore, ster van de zesdaagsen in België en zilverenmedaillewinnaar op de Olympische Spelen in Sydney. Er stonden twee jonge kastaars klaar: Dimi en Ijjo. Supergoeie maten, die in hun jeugd alles samen reden en wonnen. Gilmore koos Keisse, die zo op

de baan bleef koersen, terwijl Dimi op de weg ging rijden, bij Quick Step. De vriendschap tussen Ijjo en Dimi, die al onder druk stond, kreeg een deuk.

Bovendien keerde de wielwereld sfeermaker De Fauw later de rug toe na een discutabel krantenartikel over doping. Waarna Dimi enkel nog kermiskoersen reed, en niet meer in zijn ziel liet kijken.”

“Kurt zegt: ‘Toen ik de laatste keer met Dimi trainde, vertelde hij zijn hele leven, en waarschuwde me voor van alles. Zo raar. Zijn we er te weinig geweest voor Dimi?’ Punt is dat nog weinig mensen echt vat op hem kregen. Niet Ijjo, niet Kurt, niet Bert, niet Wouter. Dimi is zijn moeder wel altijd doodgraag blijven zien, zij heeft ook onvoorstelbaar veel voor hem gedaan. Maar dan gebeurde het onomkeerbare en bleef bij iedereen de vraag malen of ze niet meer hadden kunnen doen.”

Wouter Weylandt *De maïzena van het Scheldepeloton*

“Wouter Weylandt was de meest flamboyante van de vijf. Sterke man, die ook veel koersen won. God schiep de dag en Wouter trok zijn plan. Welgemutst, ijdel, deodorant in de schoenen, bril op de neus. Het nakende vaderschap maakte hem een beetje bang op de fiets. Zou hij dat nog

“Op de vooravond van zijn dood, stuurde Wouter een berichtje: ‘Ik heb schrik’ schreef hij”

“Vriendschap is het
hoofdthema van mijn
boek en van mijn
leven”

wel doen, zich als gek in een sprint mengen? Op de vooravond van zijn dood, stuurde hij een berichtje naar zijn vader, zijn manager en naar Iljo. ‘Ik heb schrik’ schreef hij. En dan stierf hij. In de afdaling van de Passo del Bocco, in de Giro van 2011, keek hij achter hem, raakte een borduur met zijn pedaal, kwakte tegen een muur en was niet meer. Pure pech. Wouter was de maïzena van het Scheldepeloton, de kopman. Hij sms'te: ‘Morgen om 11 uur aan de brug, trainen tot 15 uur.’ En ze stonden daar. Toen Wouter wegviel, viel de groep uit elkaar. Logisch.”

Bert De Bakker

Balanceur op slappe koord

“Bert De Bakker is de minste bekende. Hij is een zeer rationele kerel die zich bewust is van de keuzes die hij maakt in zijn leven. Hij weet wie hij is, wat hij doet en waarom. Hij was een goede vriend van Wouter, leerde veel uit zijn dood en heeft dat aanvaard. Het leven van Bert is in balans, hij geniet van zijn job, van zijn zoon en van het koersen.”

Frederiek Nolf

De zesde van de vijf

“Frederiek Nolf behoorde niet tot de vijf, maar was er wel mee verbonden. Hij reed langs de Leie, leerde later Wouter kennen en ging in zijn spoor ook langs de Schelde trainen. Jong talent met alle toekomst nog voor zich. Maar ook Nolfke verdween na een hartfalen in Qatar, waar hij was voor een wedstrijd. Eddy Merckx, mede-organisator in Qatar, ging nadien op bezoek bij de familie Nolf om alles uit te leggen. Dat hebben de ouders van Frederiek geapprecieerd, maar ze kregen er hun zoon niet mee terug.”

Kurt Hovelijnck

Harde coureur, zachte mens

“Leven voor Kurt Hovelijnck, dat was koersen. Als kind zei hij tegen de leerkracht: ‘Ik ga coureur worden!’ Hij werd het ook, bij Quick-Step dan nog. Kurt was trots. Hij was de hardste renner van de vijf. Als je tegen Kurt zei: rijd nu eens vijf uur over kasseien, dan deed hij dat. Maar net toen hij het hoogste bereikte, klaar was om in de spotlights te rijden bij Boonen en bij Quick Step – de rol die Iljo nu heeft – viel hij zwaar. Die val brak zijn leven, letterlijk en figuurlijk. Ze haalden zijn schedel zelfs even weg. Nu nog loopt er een enorm litteken over zijn hoofd, van oor tot oor. Dat Kurt er nog is, is een half mirakel. Dat hij nog zo goed is, een nog groter mirakel. Wij beseffen niet of nauwelijks van waar hij komt. Kurt moest alles terug aanleren. Alles. Zijn smaak en zijn geur zijn weg, zijn karakter is veranderd. Maar wat een doorzettingskracht

en een vechtlust. Momenteel werkt hij bij Colruyt. Gelukkig dat hij er nog is, al mist hij de koers. Kurt zoekt zijn weg in het leven en geniet nu van zijn gezin. Hij is een zachte, warme mens.”

Energierijke gesprekken

“Ik heb mijn zogenaamde rock-'n-roll-tijd gehad: als student zat ik soms tot 's morgens vroeg op café in Gent. Maar wat is dat, rock-'n-roll? Ik kan gigantisch genieten van een tocht op het jaagpad met kameraden, om daarna stoverij te eten en een Westmalle te drinken. Vriendschap is het hoofdthema van mijn boek en is dat ook in mijn leven. Ik haal energie uit diepgaande en eerlijke gesprekken, uit interviews die me verrijken.

Na het leven volgt de dood. Punt. Met *De Val* wil ik gewoon een voetnootje achterlaten, hoe klein ook. De zoektocht naar de zin van het leven, is een zoektocht naar een relict, naar iets dat herinnert aan wie wij waren, hoe nietig ook. Op deze aardbol zijn er zeven miljard mensen die het hoofdpersonage zijn van hun eigen leven. Laat ons onszelf wat minder serieus nemen en een beetje meer empathie hebben voor elkaar.

Mijn grootvader bracht me de liefde voor de koers bij. Ik zag die man doodgraag. Ik heb zijn naam – Norbert Verstraete – als eerbetoon achterin het boek vermeld.”

Buikgevoel primeert

“Tijdens zijn overwinningsspeech in 2008 zei Barack Obama: ‘My rock, Michelle Obama.’ Ik noem Lien ook ‘my rock’. Zij is de belangrijkste uit mijn leven. Elke mens is fundamenteel eenzaam, maar als ik bij Lien ben, geloof ik in de illusie van het samenvallen. Lien is mijn beste maat, mijn onbegrensde liefde. Ik hoop dat dat zo blijft. Lien is de enige die echt weet wie ik ben. Het boek *De Val* was mijn droom en kostte me twee jaar hard werk. Lien heeft mij altijd gesteund. Ik wil ook opofferingen doen voor haar.”

“Ik zit in een bevoorrechte positie: ik ben in een middenklassegezin opgegroeid, mocht studeren wat ik wou, word niet met racisme geconfronteerd, ik leef van de dingen die ik graag doe en woon in een land waar ik mag stemmen op wie ik wil.

Ik ontdek elke dag hoe groot de wereld is, maar ik ben geen nieuwsjournalist. Liever stap ik met mijn laarzen het veld op, babbel met een boer, een drugsverslaafde, de spionkop van een voetbalclub, een moslimouder, een kankerpatiënt of een vluchteling. Ik kijk graag binnen in het leven van mensen. Mijn buikgevoel is van tel. Ik ben zacht van karakter, maar heb ook een scherpe rand. Er schuilt een onrust in mij. Soms voel ik liever pijn, dan dat ik niks voel. Let wel: soms. Ik wil geen vlak leven. Ik wil

niet als een gek doorvlammen, maar ook niet onder een boom zitten wachten tot een appel op mijn hoofd valt.

Ik erger me mateloos aan 'het grote gelijk'. Als journalist ben ik het ventiel: ik laat de lucht uit bij wie te luid roept."

Fietsen als summum

"De tijd dat we op deze aardbol rondlopen, kan je best wat met vrienden besteden. Toen ik vorig jaar met mijn maten, drie dagen voor de Tour passeerde, enkele cols beklom, was ik zielsgelukkig. Er is echt niets zo schoon als met een fiets een berg oprijden. Ik verfoei kasseien, maar de bergen zijn fantastisch. Niets zo leuk als afzien, jezelf *in frieten rijden* en dan spaghetti eten en wijn drinken. Je lijf hangt met haken en ogen aaneen, maar je hoofd is leeg en ontspannen. Ik verlang ook naar het voorjaar, naar de Ronde van Vlaanderen, en naar Parijs-Roubaix: de schoonste koers van allemaal. Zelf rijd ik op 15 april de duo-wielertocht Virton-Oostende, over 325 km. Niet om te winnen, maar voor het plezier: we stoppen af en toe voor een biefstuk-friet of een koffie met pannenkoeken."

Tekst: Dominique Coopman
Foto's: François De Heel

De val: koersen met de dood in je kielzog

Vijf jonge vrienden fietsen op het jaagpad langs de Schelde van Gent naar Oudenaarde. De hemel kleurt blauw, de toekomst roze. Dan slaat, begin 2009, het noodlot toe. Iljo Keisse (dan 26) staat op non-actief, betrapt op doping. Frederiek Nolf (dan bijna 22) – vriend van de vijf – wordt dood op zijn bed aangetroffen tijdens de Ronde van Qatar. Kurt Hovelijnck (dan 27) komt zwaar ten val, verliest even zijn schedel, komt op miraculeuze wijze terug, maar stopt na vier jaar met koersen. Dimitri De Fauw (dan 26), robuuste kerel met een klein hart, is na de dood van Isaac Galvez (in 2006) nog een schim van zichzelf, en stapt eind 2009 uit het leven. Wouter Weylandt (dan 26), flamboyante leider van de vijf, verongelukt in de Giro van 2011. Exit Scheldepeloton. Alleen Iljo Keisse en Bert De Backer trainen en koersen nog. Matthias M.R. Declercq (31) schreef *De Val*. Een boek over vriendschap, samen opgroeien, volwassen worden, ontsporen, pril vaderschap, doodgaan en weer opstaan.

Maak kans op een exemplaar van *De Val*. Kijk op blz. 53.

TEXTURE

MUSEUM OVER LEIE EN VLAS

We waren echt verrast door de vele actuele toepassingen van vlas. Prachtige opstelling van de collectie. Absoluut één van de toppers in de Leiestreek!

- Okra Roeselare

Ontdek snel ons OKRA
ledenvoordeel op pg. 54

TEXTURE Museum over Leie en Vlas

www.texturekortrijk.be | texture@kortrijk.be | 056 27 74 70

The Great Wall

Het is al lang geen nieuws meer dat China in het westen bedrijven opkoopt. De grootste koop die het Aziatische land tot nu toe in de mediawereld deed, voltrok zich vorig jaar, toen de Legendary Studio werd overgenomen. Als resultaat hiervan is nu de spektakelfilm *The Great Wall* (De grote muur), een coproductie tussen China en Hollywood, te zien.

De Chinese Muur is zo'n monumentaal bouwwerk dat het niet verwonderlijk is dat er legendes rond zijn geweven. In *The Great Wall* wordt een van die legendes uit een ver verleden verteld. De muur, gebouwd om de vijanden van China de weg te versperren, moet nu dienen om onwereldse monsters buiten het rijk te houden. Wanneer twee Europese avonturiers, op zoek naar het zogenaamde zwarte poeder of buskruit, bij de muur aankomen, slaat het leger dat de muur bewaakt net een aanval van deze monsters af. De Europeanen raken bij de strijd betrokken en bevechten samen met het Chinese leger de monsters.

Bekende namen

Een van de scenaristen van *The Great Wall* is de Amerikaan Edward Zwick (bekend van onder andere *Blood Diamond* en *The Last Samurai*), terwijl ook bekende acteurs als Matt Damon en Willem Dafoe in de film hun opwachting maken naast het Chinese talent Tian Ling en Andy Lau. Bij de Chinese inbreng is de bekendste naam toch wel deze van Zhang Yimou, die de regie voor zijn rekening nam.

Zhang Yimou verwerf niet alleen naam als regisseur van kleine intieme drama's die een beeld schetsen van het leven in China, zoals *The Road Home*, maar ook als maker van historische spektakelfilms waarin hij de grootse gevechtsscènes niet schuwt, denk maar aan *House of Flying Daggers* en *Curse of the Golden Flower*. In deze *The Great Wall* haalt hij alles uit de kast om te bewijzen dat hij een meester is in het op het scherm brengen van een kleurrijk, visueel overweldigend spektakel.

Beeld primeert op inhoud

The Great Wall heeft nooit de bedoeling of de pretentie om een hoogstaande inhoud te brengen. Deze geen diepmenselijke gevoelens of een sociaal geëngageerd verhaal. Yimou zet nu alles in op spektakel. Inhoudelijk raakt de legende nergens iets meer aan dan gevoelens van eer en trouw, klassiek voor een heldenverhaal. Dat de film toch boeit, heeft alles te maken met de beeldenpracht waarin Yimou zijn grootse beelden vakkundig afwisselt met (soms) veelzeggende close-ups. Laat je meevoeren met deze prent en geniet gewoon van de prachtige beelden. (Nu al in de zaal)

In februari ook nog in de bioscoop

❖ *Moonlight*

Barry Jenkins toont drie periodes (kindertijd, adolescentie en volwassenheid) uit het leven van een jonge zwarte Amerikaan. (Uit op 01/02)

❖ *Silence*

Martin Scorsese brengt de gewetensstrijd van een Portugese missionaris die bij de christenvervolging in 1640 in Japan tot keuzes gedwongen wordt. (Uit op 15/02)

❖ *Timgad*

Sympathieke, vlotte en prettige Algerijnse film van Fabrice Benchaouche die via de belevenissen van voetballende kinderen een beeld geeft van het leven in een klein Algerijns dorp. (Uit op 22/02)

Gebinte van een naam

Intenser nu de grond die ik verliet
gedachten kringen in een vaag verleden
boven de geur van hooi volmaakt gesneden
door verwanten. Ik heb hen liefgehad.

Sindsdien heeft zich een wereld neergelegd
in landschappen en onverwachte steden
gewenst omhulsel van mijn tweede leven
dat in stilte vorm kreeg rond de vraag

of alles zinvol was. Vanuit mijn raam
ik zie schakeringen van groen in blaren
die de lente klaren, steeds weer vertalen
wat schuilgaat in het gebinte van een naam.

Rudolf Van de Perre
Uitgeverij Lannoo nv Tielt- 1994

Oorlog in korte broek

De tentoonstelling *Oorlog in korte broek* bekijkt de Eerste Wereldoorlog door kinderen. Zeven kinderen uit evenveel landen doen hun verhaal in de Gentse Sint-Pietersabdij. Elk beleven ze hún oorlog: vlakbij het front, aan de andere kant van de wereld, vluchtend onderweg... De kinderen vertellen in een persoonlijke taal hoe een wereldoorlog hun speelterrein, woonkamer, klas en dorp binnendringt.

Als bezoeker stap je letterlijk in de tijd en ruimte van de jonge hoofdrolspelers, alles is gestoffeerd met originele documenten en historisch speelgoed. Met hun eigen potlood en pen hebben de kinderen in dagboeken, brieven en tekeningen beschreven hoe de Grote Oorlog hun dierbaren treft en hun dromen en harten beroert. De audiogids is ingesproken door jeugdige stemmen alsof ze voor het eerst die impressies van de dag beleven. Zo schetst de tentoonstelling een ongewoon beeld van wat voor iedereen een ongewone tijd was, op een prikkelende, poëtische en originele manier.

Info

Tentoonstelling loopt tot 2 april 2017.

Locatie: Sint-Pietersabdij, Sint-Pietersplein, 9000 Gent.

Elke dag open, behalve op maandag, van 10.00 tot 18.00 uur.

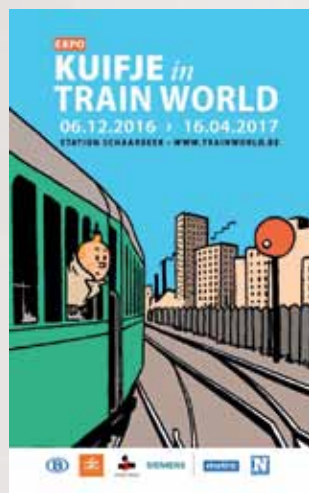
Tickets: 10 euro; 65-plussers: 7,5 euro.

Maak kans op een gratis duoticket! Kijk op blz. 54!

Kuifje in Train World

Met *Kuifje in Train World* organiseert het Belgische treinmuseum zijn allereerste tijdelijke tentoonstelling. Die primeur wijdt het graag aan de striptekenaar Hergé en Kuifje, zijn bekendste creatie. In de stripverhalen stuurde Hergé de beroemde reporter immers naar alle uithoeken van de wereld met alle mogelijke vervoersmiddelen, waaronder ook regelmatig de trein. Denk maar aan de internationale Express Brussel-Moskou, waarmee Kuifje zijn rondreis in het Land van de Sovjets ondernam. Zo maakte Hergé in zijn albums van de trein bijna een personage op zich. Je kan Kuifjes avonturen via het spoor herbeleven aan de hand van de mooiste originele platen die door Hergé zijn getekend, maar ook met documentatie die voortkomt uit de persoonlijke archieven van de tekenaar. De expo loopt deels doorheen de permanente collectie van het museum, wat voor een interessante symbiose zorgt.

© Train World

Info

Tentoonstelling loopt tot 16 april 2017.

Locatie: Train World, Prinses Elisabethplein 5, 1030 Schaarbeek.

Elke dag open, behalve op maandag, van 10.00 tot 17.00 uur.

Tickets: 10 euro; 65-plussers: 7,5 euro.

Maak kans op een gratis duoticket! Kijk op blz. 54!

'SABAM Belgium 2017

Constant Permeke, *Sneeuwlandschap in de Ardennen, 1909*. Collectie Mu.ZEE.'

Het landschap door Permeke en tijdgenoten

Het Permekemuseum, in de oorspronkelijke woning van Constant Permeke, ligt wat verscholen in het idyllische Brugse Ommeland, tussen Brugge en Oostende. Naast de permanente collectie werkt het museum sinds kort rond het thema 'Hedendaagse kunst, het landschap en Permeke'. Daarin past de tentoonstelling *Het landschap door Permeke en zijn tijdgenoten*, ondergebracht in het voormalige beeldhouwatelier van de kunstenaar. Haven-, stads- en plattelandsgesichten van Constant Permeke, Jean Brusselmans, Valerius De Saedeleer, Léon Spilliaert, Gustave De Smet, Floris Jaspers, Willem Paerels, Albert Saverys en Frits Van den Berghe komen er uitgebreid aan bod. Met diverse technieken en media toont elk van hen hoe zij het landschap interpreteren. Met een ticket voor de tentoonstelling kan je ook de permanente collectie aanschouwen en zo onder meer het schildersatelier van Permeke zien. Als bezoeker krijg je het idee dat hij er elk moment kan binnenkomen om zijn schildersactiviteiten te hervatten. Vanuit dit atelier heb je ook een prachtig zicht op de uitgestrekte tuin en de weidse landelijke omgeving.

Info

Tentoonstelling loopt tot 28 mei.

Locatie: Permekemuseum, Gistelsteenweg 341, 8490 Jabbeke.

Elke dag open, behalve op maandag.

Tot 31 maart: van 10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.30 uur. Vanaf 1 april: van 10.00 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 18.00 uur.

Tickets: 3 euro; 55-plussers: 2,5 euro.

Maak kans op een gratis duoticket! Kijk op blz. 54!

WAT ERVEN JE KINDEREN NOG MEER VAN JOU?

Wil je een beter beeld krijgen van je eigen vermogen en ontdekken welke successierechten je erfgenamen zullen moeten betalen? Ga dan naar [Wikifin.be](https://www.wikifin.be) en maak de Erfenissimulatie.

Of vraag je naasten om het samen met je te doen. Zo krijg je in enkele klikken een helder beeld van wat je nog meer nalaat, behalve dezelfde gekke familietrekjes.

Doe de Erfenissimulatie op [Wikifin.be](https://www.wikifin.be) om het te weten te komen.

wikifin.be
voor uw vragen over geld
onafhankelijk • betrouwbaar • handig

De poëzie in Jonas Winterland

Eind januari ligt de nieuwe cd van de West-Vlaming Jonas Winterland (34) in de rekken. Zijn derde al. Op *Liever uit Balans* staan liedjes voor vele zielen. Soms blijmoedig, vaak vermoeid. Maar altijd in een krachtige taal en zonder franjes.

"In alles zit een barst, net daardoor kan het licht binnenkomen." Het citaat van de betreurde Leonard Cohen zegt hoe Jonas Winterland naar zichzelf en naar de wereld kijkt. Hij was al 26 toen hij voor het eerst zijn zelfgeschreven liedjes aan een publiek liet horen. Jonas: "Op het vrij podium van *Het Depot*, waar de muzikscene van Leuven elke maand samenkomt. Ik durfde eerst niet maar een vriend schreef ons samen in, zodat ik voor een voldongen feit stond. Ik voelde me immers geen performer en heb zeker niet de beste stem. Maar omdat ik nu eenmaal liedjes schreef, was op een podium gaan staan toen een noodzakelijk kwaad."

Uit de diepe ziel

Met dat podium is het intussen wel goed gekomen. Jonas combineert er zijn twee passies: schrijven en muziek maken. "Ik moet eerst een sterke melodie in mijn hoofd hebben vooraleer er een tekst bij komt. Maar ze zijn allebei even belangrijk. Als je niet genoeg aandacht hebt voor de tekst, laat je van een nummer veel potentieel liggen. Het is telkens een lang proces, want ik schraaf en schrap veel. Vooral bij dit laatste album valt dat op. Er is veel weggelaten en ook de muziek is wat kaler, zonder de weelderige arrangementen uit mijn beginperiode. Ik voel dat de liedjes nu

meer adem hebben." Inspiratie voor de thema's haalt Jonas uit zijn nabije omgeving. "Ik hoef niet naar verre oorden te reizen. Als je betekenisvolle relaties hebt met andere mensen, kan je daar alles in vinden, zowel euforie als verdriet. En het is die barst van Leonard Cohen die mij in mensen boeit. Die ene procent die je nooit kan doorgronden zodat je altijd op zoek bent. Mijn fantasie wordt gevoed door wat het leven mij aanbiedt. Dat maakt mijn teksten soms heel persoonlijk, maar ik laat het publiek wel de ruimte voor een eigen interpretatie. Een nummer is voor mij geslaagd als het basisgevoel dat ik erin heb gestopt, herkend en gedeeld wordt."

Verschroeiende passie

De titel van het nieuwe album zegt het al, de single die in 2016 uitkwam, *Burn-out, meer wil ik niet*, nog meer. Jonas: "Ik heb inderdaad een persoonlijke crisis doorgemaakt. Een burn-out zou ik het niet noemen, maar er was een soort vermoeidheid omdat ik door steeds gepassioneerd bezig te zijn met muziek en teksten niet doorhad dat ik mezelf fysiek uitputte. Een fenomeen van de tijd trouwens: we leven met z'n allen veel te snel. Toch vind ik het album ook heel positief. Het is een belangrijke overwinning geweest op mezelf om in een moeilijk en superdruk jaar toch

nieuwe liedjes te blijven maken. En dat dit derde album nu in de winkel ligt, schept weer mogelijkheden dat er ook een vierde komt." Op welk podium hij dat album dan graag zou voorstellen? Jonas: "Ik zing in het Nederlands, met een doorbraak in het buitenland ben ik niet zo bezig. Maar mocht ik ooit de kans krijgen om in de Olympia in Parijs te staan, dan zeg ik ja. Alleen al omdat Jacques Brel er zijn grootste triomfen heeft gevierd."

Tekst: Suzanne Antonis
Foto's: Katrin Peeters

Info:

www.jonaswinterland.be/concerten

Ook de moeite deze maand

❖ *Halfweg van Ronny Mosuse*

De muzikale spons in Ronny zuigt alles op wat er op zijn levenspad komt, waarna hij het vertaalt in krachtige liedjes. Met de stem van de

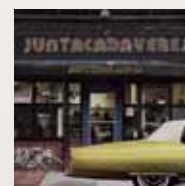
boodschapper altijd in het midden.
(www.ronnymosuse.com)

❖ *Schuman/Schubert van Anneleen Lenaerts & Dionysis* (Warner)

Harp en klarinet, het lijkt een vreemde combinatie. Voor feeëriek kamermuziek uit het oeuvre van Schuman

en Schubert, passen ze echter wonderwel bij elkaar.
(www.anneleenlenaerts.com)

❖ *Who's gonna stop us van El Juntacadáveres* (EP, vinyl)

Een Argentijnse bandoneon- en saxofonspeler die naar België emigreert en hier

enkele topmuzikanten rond zich verzamelt. Daar kan alleen steengoede wereldmuziek van komen.
(www.eljuntacadaveres)

Revolutionair railsysteem

Otolift heeft een nieuwe traplift geïntroduceerd: de Otolift Modul-Air. Deze traplift heeft de dunste enkele rail ter wereld en is volledig uit voorraad leverbaar.

Slechts 48 uur levertijd!

Dankzij deze unieke technologie wordt het dure maatwerk overgeslagen, en kunnen wij zowel rechte als gebogen trappen binnen 48 uur van een traplift voorzien!

Niet goed = geld terug

Bent u niet tevreden met uw Otolift? Geen probleem. Wij bieden u een unieke niet-goed-geld-terug-garantie aan op de Otolift Modul-Air.

• Marktleider in de Benelux • Alle keuze in trapliften, nieuw en gebruikt • Huren al vanaf één maand mogelijk

Bel gratis 0800 59 003

voor een gratis thuisadvies of om onze gratis brochure te bestellen.

Voor meer informatie kunt u terecht op www.otolift.be

Dé meest gekochte traplift van de Benelux

Ja, stuur mij de gratis brochure

Naam

Adres

Postcode/plaats

Telefoon

Stuur deze bon in een gefrankeerde envelop naar:
Otolift Trapliften, Everdongenlaan 15 U1, 2300 Turnhout

Van paus tot Luther

De eerste boekenrubriek van 2017 brengt heel wat afwisseling, met voor ieder wat wils. Een vliegende literaire start van het nieuwe jaar is dus verzekerd!

Conclaaf

Je hebt van die romans, waarvan iedereen getuigt: "Da's een goeie". Soms is een preciezere beoordeling echter gepast. Zoals bij *Conclaaf*, de laatste roman van Robert Harris. "Da's een interessante", vat het beter samen.

De titel doet het al vermoeden: het verhaal speelt zich af in Vaticaanstad, waar de paus is overleden en naar een opvolger wordt gezocht. Het conclaaf wordt in detail beschreven, tot aan de witte rook toe.

De roman is een echte ontdekking. Stap voor stap wordt de opsluiting van de 118 kardinalen in de Sixtijnse kapel, ontleed. Tussendoor schetst de auteur op pittige wijze de intriges die bij deze zogenaamd heilige verkiezingen spelen. Toch is de conclaafbeschrijving in dit boek belangrijker dan het verhaal of de spanningslijn, die het enkel moet hebben van gissingen over wie de hoogste kerkvader wordt. Maar geen nood, de vele onbekende kiesgegevens geven voldoende stof om te blijven lezen. Harris' nieuwste is bijna een didactisch traktaat, maar dan op een zeer leesbare en boeiende wijze ingepakt.

Ons soort mensen

Wie nog geen roman van de Duitse schrijfster Juli Zeh heeft gelezen, moet daar in 2017 een voornemen van maken. En waarom niet beginnen met haar pas verschenen boek, *Ons soort mensen*? Critici noemen het nu al haar magnum opus. En dat voor een roman met een wel heel prozaïsch onderwerp: windmolens.

Het rustige ex-DDR-dorpje Unterleuten lijkt een paradijs midden in de ongerepte natuur. Schijn bedriegt. De oorspronkelijke bewoners worstelen met hun al dan niet communistische verleden en de nieuwkomers hebben elk hun eigen, soms heel merkwaardige redenen om daar te zijn.

De rust verdwijnt plots als de komst van een windmolenpark wordt aangekondigd. Voor- en tegenstanders staan lijnrecht tegenover elkaar en oude vetes komen aan het licht. Zie daar de plot, maar vervelen doet het nooit. Zeh schreef een zeer actuele, deels psychologische roman die niet voor niets maandenlang op de Duitse bestsellerslijst stond.

De levenden en de doden in Winsford

Hakan Nesser staat garant voor thrillers van de bovenste plank. Ook met zijn laatste uitgave blijft hij trouw aan zijn favoriete genre, maar kiest hij voor een meer subtiel-psychologische inslag. Dat maakt hem onherkenbaar voor zijn trouwe lezers.

De mysterieuze 55-jarige Maria komt op een duistere novemberavond aan in het Engelse dorpje Winsford. Ze heeft er voor zes maanden een afgelegen cottage op de heide gehuurd en haar enige doel is haar geliefde viervoeter te overleven. Maar gaandeweg ontdekt de lezer dat ze enkele geheimen met zich meedraagt die de spanning doen opdrijven. Dan komt de echte Hakan Nesser in actie. Met een onbehaaglijk gevoel word je gedwongen verder in het verhaal mee te stappen, tot aan de finish. Een bijzonder boek voor donkere avonden.

Luther, de biografie

Zowat iedereen kent Maarten Luther als de aanstichter van het grote schisma binnen het christendom, met de reformatie als gevolg. Deze lijvige biografie brengt een breder perspectief. Op levendige wijze toont Lyndal Roper, expert op het gebied van de vroegmoderne Duitse geschiedenis, Luther als mens en man van zijn tijd.

Mensen die interesse hebben voor geschiedenis en meer bepaald voor het verleden van de Kerk, zullen in dit boek zeker hun gading vinden. Uiteraard leest het niet als een snelrein. Bepaalde hoofdstukken vragen ploegwerk, maar je wordt beloond met een pak nieuwe historische inzichten. Bovendien zorgen tekeningen, foto's en manuscripten voor de nodige lucht.

❖ **Robert Harris, *Conclaaf***
Uitgeverij Cargo 2016, 318 bladzijden.

❖ **Juli Zeh, *Ons soort mensen***
Ambo/Anthos Amsterdam 2016, 669 bladzijden.

❖ **Hakan Nesser, *De levenden en de doden in Winsford***
Uitgeverij De Geus Amsterdam 2016, 406 bladzijden.

❖ **Lyndal Roper, *Luther, de biografie***
Uitgeverij Ambo/Anthos 2016, 555 bladzijden.

■ Tekst Anнемie Verhenne
en Hugo Verhenne

Vijftien jaar geleden viel het doek over onze nationale luchtvaartmaatschappij Sabena, nadat ze gedurende driekwart eeuw miljoenen passagiers naar hun bestemming had gebracht. Een tentoonstelling in het Atomium blikt nog één keer terug. Niet naar die rampzalige dag in november 2001 maar naar de betovering van reizen door de lucht.

Sabena in vogelvlucht

“Eigenlijk gaat deze tentoonstelling over een luchtvaartwezen dat niet meer bestaat”, zegt ex-steward Philippe Goris die mee de rondleiding verzorgt. Samen met enkele andere ex-Sabéniens ging hij maar wat graag in op de uitnodiging om *Sabena, reizen in stijl* te openen. Hij kende nog de tijd dat een vliegtuigticket een luxeproduct was. “Een ticket Brussel-Rome kostte bij elke luchtvaartmaatschappij evenveel. Het verschil werd gemaakt in service en het comfort aan boord.” De eerste vluchten vertrokken vanuit de bescheiden luchthaven in Haren. In 1925 voor het eerst naar Congo. Vijfzeventig uur later landde het vliegtuig met acht passagiers, waaronder prinses Marie-José, in Leopoldstad. Na de pioniersjaren en de technologische vooruitgang met steeds grotere toestellen nam de maatschappij een hoge vlucht. In de tentoonstelling zijn de gloriejaren 1950-1970, toen vliegen voor iedereen bereikbaar werd, dan ook prominent aanwezig.

Reizen in stijl

“We waren de moeders van onze vlucht”, lacht Ingrid De Schrijder die 26 jaar stewardess was. Ze glimlacht als ze het porseleinen servies, de sierlijke menukaarten en de zijden sjaaltjes die ze als presentje aan de passagiers uitdeelde, terugziet. “De Congo-vluchten waren echte *nursery flights*. We warmden papflesjes op en legden baby's in hangmatten te slapen. Ik herinner me ook hoe comfortabel passagiers toen in hun stoel zaten. Sabena maakte er een punt van dat iedereen voldoende beenruimte had.” Philippe beaamt:

“De luchtvaart moest een valabel alternatief zijn voor de bootreis die veel langer duurde. Maar met de jaren werd de strijd tussen comfort en rendabiliteit steeds groter. Om de steeds grotere vliegtuigen vol te krijgen, moesten de ticketprijzen almaar naar omlaag. Want Sabena stond, als derde oudste luchtvaartmaatschappij ter wereld, in de modernisering van haar vloot op de eerste rij.”

Service op begane grond

De taak van een luchtvaartmaatschappij beperkte zich niet alleen tot het luchtruim. In de luchthaven kon je aan de Sabena-desk nog je ticket kopen of een vakantiereis van a tot z boeken. *Des Mademoiselles Sabena* begeleidden hun passagiers tot aan het vliegtuig. En er was een *Lady's Club* die alleenreizende vrouwen bijstond. De job bepaalde het uniform dat je droeg. Die diverse outfits zijn ook op de tentoonstelling te zien. Ingrid: “Grondpersoneel had een andere look dan de stewardessen aan boord. Vaak moesten we ons in volle vlucht omkleden, naargelang de service van dat moment.” Voor de zeventienduizend ex-Sabéniens is *Sabena, reizen in stijl*

een dankbare herinnering. Voor de bezoeker een interessante blik in de crewcabine.

Tekst: Suzanne Antonis
Foto's: Curatele Sabena
© kmkg-mrah

Info

Sabena, reizen in stijl, tot 10 september 2017 in Atomium Expo, Atiomiunsquare 1 in Brussel, 02 475 47 75, www.atomium.be/sabena
Open: dagelijks van 10.00 tot 18.00 uur.

Tickets: 12 of 9 euro (vanaf zestig jaar), bezoek Atomium inbegrepen.

Maak kans op een gratis duoticket! Kijk blz. 54.

Februari nodigt de lente uit

Er zijn jaren waarin februari de koudste maand is, ook al lengen de dagen met rasse schreden. Wees dan op je hoede en ga niet te snel aan de slag in de tuin. Beperk het werk in een vorstmaand tot de aanleg van nieuwe paden en andere infrastructuurwerken. Evengoed kan februari al zeer zacht zijn. Dan kan je wel tuinieren. En vroeg begonnen is half gewonnen.

Riddersporen zijn vaak de eerste slachtoffers van slakken.

Wees de slakken te vlug af

Dat geldt vooral als je deze maand begint met het verdelgen van slakken. "Zo vroeg," denk je allicht. "Ik heb nog geen slak gezien." Dat kan, maar toch zijn ze er. Verborgen onder bladeren en stenen. En als de nacht het toelaat schuiven ze door de tuin op zoek naar lekkers. Vaak zijn de ondergrondse knoppen van riddersporen (*Delphinium*) hun eerste slachtoffers. In een piepkleine tuin kan je de slakken proberen op te sporen. Maar als de tuin groter is, zijn ecologisch verantwoorde slakkenkorrels aangewezen. Ze zijn uiterst effectief en geen egel of lijster zal er hinder van ondervinden.

Helleborus als blikvanger

Geniet van de bloeiende helleborusplanten. Vooral de Oosterse nieskruiden, *Helleborus orientalis*, zijn ware schoonheden die je opmonteren en de lente aankondigen. Als je het oude versleten blad nog niet hebt verwijderd, doe het dan zo vlug mogelijk. De bloemen komen fraaier uit en het nieuwe blad krijgt alle kans gezond uit te lopen. Ook in pot op het terras of balkon heb je maandenlang plezier van deze doorlevende planten die nu in bloei te koop zijn.

Een goed gesnoeide blauwregen staat volop in bloei.

Snoeien van blauwregen en... rozen

Blauwregen, *Wisteria*, is de mooiste klimplant die in onze streken winterhard is. Hij is samen met de druivelaar zowat de eerste klimplant die gesnoeid mag worden. De eerste helft van februari is het aanbevolen tijdstip, tenzij het nog vriest. Je knipt de dunne, soms meterslange twijgen, die gedurende de vorige zomer gevormd werden, terug tot op dertig centimeter van de tak. In dat deel zullen vervolgens bloemknoppen verschijnen. Aan het einde van de maand mag je ook beginnen met de snoei van klimrozen en rozen in een beschutte tuin.

Schattige viooltjes

De kortlevende viooltjes met kleine bloemen die in de tuincentra worden aangeboden zijn uitermate geschikt als eenjarige terrasplant. Ook als randplant van een bloemperk of een moestuinbed staan ze hun mannetje. Ze bloeien relatief lang, maar leggen uiteindelijk het loodje. Al durven ze zich wel eens uitzaaien, wat mooi meegenomen is. Beknibbel ook niet op de potgrond, als je ze plant in een bloembak of -pot. Goede potgrond vormt immers de basis. Plant ze ook niet te dicht bij elkaar: de viooltjes zullen niet alleen onverdroten bloeien, maar ook fors groeien.

Breng de lente naar binnen

In tuincentra zijn nu potten met hyacinten te koop, maar ook tal van snijbloemen die de lente naar de huiskamer brengen. Narcissen, ranonkels, tulpen en andere lentebloemen zijn nu relatief goedkoop, los

Breng met een boeket de lente binnen.

De elegante bloemen van de *Clematis armandii*.

of in boeket. En ieder die slechts beschikt over een koele vensterbank of een balkon zal gelukkig zijn met voorgetrokken lentebollen.

Gras verticuteren en kalken

Wie zijn gras met een hoogte van zes centimeter door de winter heeft laten gaan, zal minder last hebben van mos. Zit jouw gazon toch onder het mos, dan is verticuteren aangewezen. Een verticuteermachine is te huur in tal van tuincentra. Tenzij je in een uitgesproken kalkstreek woont, kan je ook kalk over je gras strooien. Dat is niet alleen een remedie tegen de zure regen, maar het bevordert eveneens de opname van voedingsstoffen. In die zin is kalk de moeder van alle meststoffen.

Grasmaaiër voor kinderplezier

Grasmaaiers die vanzelf over het gazon rollen zijn best effectief en arbeidsbesparend. Maar wat te denken van deze eenvoudige oplossing voor een klein, afgebakend gazon? Een rol stevige draad, een beetje handigheid en twee konijnen: meer heb je niet nodig om je gras te kortwieken. Na de obligate sneeuwman in de winter wordt dit het eerste leuke lentewerkje met de (klein)kinderen.

Vroege clematis voor een beschutte plek

De wintergroene *Clematis armandii* is niet helemaal winterhard. Op een beschutte plek overleeft hij wel en spreidt hij vaak al in februari en maart zijn geurende witte bloemen met een roze blos. In goed gesorteerde kwekerijen vind je deze clematis die met zijn bloemen én zijn slank diepgroen blad een zeer elegante indruk maakt. Bovendien is hij handzaam en kan je hem in de zomer bescheiden in de achtergrond van struiken laten betijen. Je hoeft hem zelfs geen klimrek te geven, zelfs aan een klimroos heeft hij genoeg.

Violetjes zorgen lange tijd voor kleur.

■ Tekst en foto's Ivo Pauwels

Ook met twee konijnen krijg je jouw gras kort.

Pannenkoekenbak

Vier Lichtmis zoals het moet

De feestdagen zijn nog maar net achter de rug en er is alweer een reden tot feesten, want daar is Lichtmis al. Om deze traditie in ere te houden, lees je maar liefst vier heerlijke pannenkoekrecepten. Hartig, zoet, exotisch of uit de oude doos, waar je ook maar zin in hebt.

Gevulde boekweitpannenkoeken

- ❖ 150 g boekweitbloem
- ❖ 100 g patisseriebloem
- ❖ 2 eieren
- ❖ 1 snuf zeezout
- ❖ 500 ml melk
- ❖ 100 ml water
- ❖ Boter of olie om te bakken

Voor de vulling:

- ❖ 150 g geitenkaas
- ❖ 100 g gerookte spekblokjes
- ❖ 50 g walnoten
- ❖ 1 grote appel in blokjes
- ❖ Rucola of waterkers
- ❖ Honing of stroop

Klop de eieren los in de melk en het water. Doe de twee soorten bloem in een andere kom samen met het zout. Giet er straalsgewijs de eiermelk bij en meng grondig. Neem een mixer en mix het deeg tot het mooi egaal is. Laat een kwartiertje staan en mix nog eens vijftien seconden.

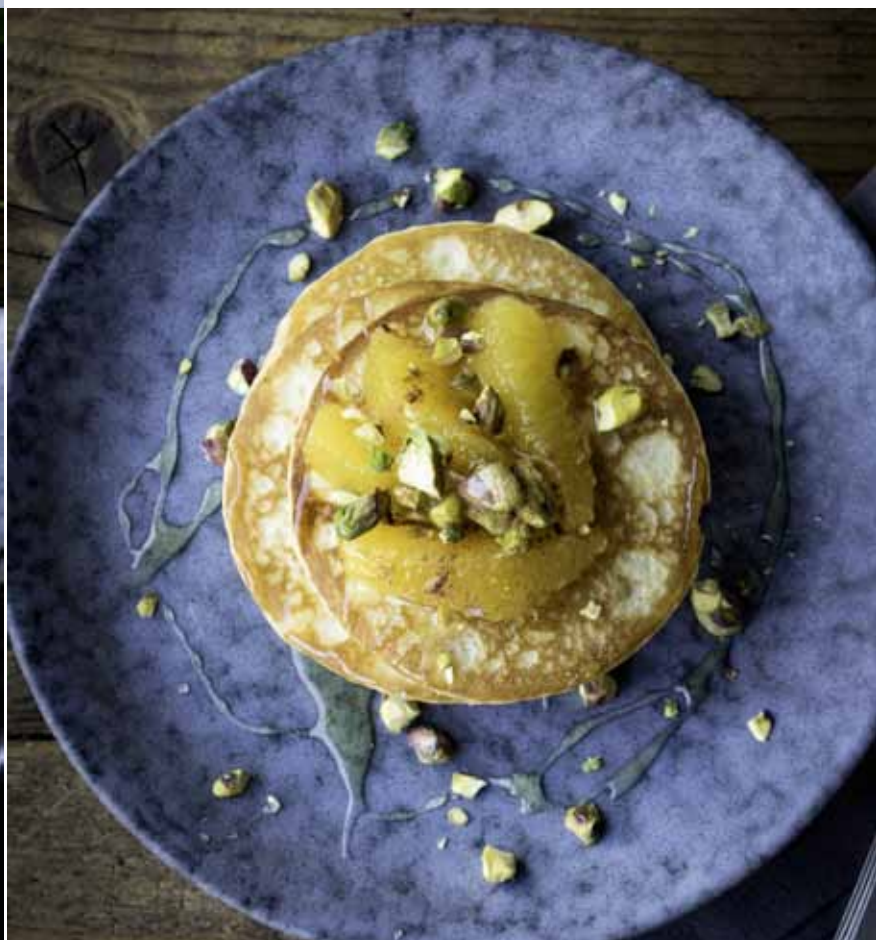
Smelt wat boter in de pan en bak de pannenkoekjes mooi goudgeel aan beide kanten. Bak het spek krokant in wat boter. Brokkel de kaas over de pannenkoek, werk af met de appel, walnoten, rucola, spekblokjes en eventueel stroop of honing.

Bierpannenkoeken

- ❖ 250 g patisseriebloem
- ❖ 1 zakje vanillesuiker
- ❖ 1 el suiker
- ❖ 3 eieren
- ❖ 50 g gesmolten boter
- ❖ 300 ml pils
- ❖ 200 ml melk

Klop de eieren los in de melk. Doe de bloem en de suikers in een andere kom en giet hierbij straalsgewijs de eiermelk gevolgd door de boter. Als laatste mag het bier erbij. Goed roeren. Laat het deeg dertig minuten staan. Roer nog eens goed en bak de pannenkoeken aan beide kanten goudbruin. Heerlijk met suiker, confituur, choco, dulce de leche... Laat je fantasie de vrije loop.

Normandische pannenkoeken

- ❖ 250 g bloem
- ❖ 50 g gesmolten boter
- ❖ 1 zakje vanillesuiker
- ❖ 3 eieren
- ❖ 500 ml volle melk
- ❖ 1 snufje zout
- ❖ 3 el bruine suiker
- ❖ 4 scheutjes calvados
- ❖ Echte boter om te bakken
- ❖ 2-3 appels (type cox)

Doe de bloem en de eieren in een kom en giet er onmiddellijk de melk bij. Roer met een garde tot alle klontertjes verdwenen zijn. Voeg het snufje zout en ook het zakje vanillesuiker toe en als laatste de gesmolten boter.

Steek het klokhuis uit de appels en snijd ze in plakken van een halve centimeter.

Doe wat boter in de pannenkoekenpan en bak aan beide kanten vier appelschijven goudbruin. Giet er nu het deeg bij. Hef de appeltjes een beetje op zodat het deeg er ook onder kan.* Probeer voorzichtig te draaien en bak de pannenkoek ook aan de andere kant goudbruin. Doe wat bruine suiker op de appeltjes samen met een klontje boter. Zet de dampkap af, giet er een scheutje calvados over en flambeer. Serveer meteen.

* Je kan de pannenkoek ook serveren met apart gebakken appeltjes die je wat flambeert met calvados en bruine suiker.

Marokkaans geïnspireerde pancakes

- ❖ 2 sinaasappelen
- ❖ 1 snufje kaneel
- ❖ 2-3 druppeltjes oranjebloesem of rozenwater (optioneel)
- ❖ 2 el pistachenoten
- ❖ Honing
- ❖ 200 g zelfrijzende bloem
- ❖ 1 snuf zout
- ❖ 1 losgeklopt ei
- ❖ 200 ml melk
- ❖ 250 g ricotta
- ❖ Olie om te bakken

Snijd met een scherp mes de bovenkant en de onderkant van de appelsienen. Zet ze op het snijvlak en snijd vervolgens de rest van de schil eraf. Zo krijg je er makkelijker de partjes uit, zonder dat je die vervelende velletjes hebt. Doe de uitgesneden partjes in een kom, samen met de kaneel en de oranjebloesem of rozenwater en laat even staan.

Doe de bloem en het zout in een kom en maak een kuiltje in het midden. Giet er het ei bij samen met wat melk en roer van binnen naar buiten om zo de bloem klontvrij in het deeg te verwerken. Doe er de rest van de melk bij, gevolgd door de ricotta.

Vet een pannenkoekenpan in en doe vier flinke eetlepels van het deeg in de pan zodat je een pannenkoekje krijgt van maximaal zes tot acht centimeter. Bak het twee minuten op een matig vuur, keer het vervolgens om en laat ook de andere zijde twee minuten bakken. In tegenstelling tot klassieke pannenkoeken zal deze vaak nog nat zijn aan de bovenkant als ze je moet omkeren. Zo hoort het, al moeten er wel bubbels verschijnen. Herhaal dit vier keer, tot je de deeg op is.

Serveer de pannenkoeken met de sinaasappel, grof gehakte pistachenoten en honing.

■ Tekst en foto's Ann Vertriest

TTIP, een doodgeboren kind?

Afgelopen oktober wisten we plots met zijn allen wat CETA was, de vrijhandelsovereenkomst tussen de Europese Unie en Canada, waarvan de ondertekening vertraging opliep door het ultieme verzet van de minister-president van Wallonië, Paul Magnette. Rond deze tijd, als het al niet gebeurd is, keurt het Europese parlement het verdrag goed en is het van toepassing. Begin november hebben de Amerikanen Donald Trump tot president verkozen, die zich tegen alle vrijhandelsakkoorden uitgesproken heeft. Staat vrijhandel op de helling? En hoe moet het nu met TTIP, de overeenkomst tussen de EU en de VS, waarover al sinds juli 2013 onderhandelingen lopen?

Laten we CETA van dichtbij bekijken. Het verdrag heeft handelsbelemmeringen op, zoals invoerheffingen, en schept nieuwe mogelijkheden. Canada mag meer varkens- en rundvlees uitvoeren naar Europa, respectievelijk bijna veertien en elf keer meer, en meer graan, tweeënhalf keer zoveel als nu. Europese producten als Franse roquefort- en reblochonkaas en Griekse feta, waarover in het verleden vragen rezen of ze zomaar Canada binnen mochten, genieten nu bescherming over de oceaan. Niet alle Europese eetwaren zijn in dat geval. Belgische specialiteiten als mattentaarten uit Geraardsbergen staan niet op de lijst. Europa is het ook eens geraakt met Canada over kwaliteitsnormen waaraan voedsel moet voldoen. Zo mag hormonenvlees Europa niet binnen en dat verbod geldt ook voor genetisch gemanipuleerde tarwe en maïs.

Magnette heeft zich in oktober druk gemaakt over twee punten. In de eerste plaats ging het over de arbitrage, in geval van een geschil.

Ondernemingen mogen volgens CETA naar de rechter stappen, als een land een wet uitvaardigt die hen nadeel berokkent. In zo'n geval zijn niet de rechtbanken van dat land bevoegd maar een speciaal

arbitragehof. Door Magnettes interventie zullen de staten die scheidsrechters aanwijzen en niet de zakenwereld. Magnette heeft ook aangedrongen op een grotere doorzichtigheid. Over CETA onderhandelt namelijk de Europese Commissie en tussendoor geeft ze weinig informatie vrij, zelfs niet aan het Europese parlement. Alles verloopt in een waas van geheimzinnigheid, over ieders hoofden heen. De reden waarom er op een

mum van tijd zoveel opschudding ontstond, toen Magnette de kat de bel aanbond.

TTIP: meer van hetzelfde

TTIP, wat staat voor *Transatlantic Trade and Investment Partnership* of Trans-Atlantisch Handels- en Investeringspartnerschap, is in hetzelfde bedje ziek. Een staaltje van achterkamerpolitiek noemen critici het, vanwege precies dezelfde informatiestop tijdens de onderhandelingen als bij CETA. Het gaat overigens over identieke dossiers, gemeenschappelijke normen voor veilige auto's bijvoorbeeld en een verbod, al of niet, op de invoer van chloorkippen uit de VS. De hamvraag is of TTIP toekomst heeft onder Trump. Over het verdrag als zodanig heeft hij tijdens de campagne geen uitspraak gedaan, wel over andere handelsakkoorden. Dat met Mexico wil hij opzeggen, van dat met landen in de Stille Oceaan is hij een koele minnaar. De door Trump voorgestelde importheffingen op Chinese elektronica sluiten ze de facto van de Amerikaanse markt uit. Trump en vrijhandel, dat is geen goed huwelijk. Aan Europese kant is het enthousiasme voor TTIP bekoeld. De Franse staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, Matthias Fekl, wil dat de onderhandelingen van voren af aan opnieuw beginnen. Zijn bezwaren slaan vooral op de Amerikaanse eis om iedereen op juridisch vlak hun praktijk op te leggen. Dat gaat ver. De Amerikaanse justitie vraagt Europese ondernemingen nu al dat ze een af te spreken boete betalen in plaats van hun geschil voor de rechter te brengen. Doen ze dat niet, dan krijgen ze geen toegang meer tot de Amerikaanse markt. Zo hebben sinds

Door Magnettes interventie zullen de staten die scheidsrechters aanwijzen en niet de zakenwereld.

2009 Europese banken 15 miljard euro betaald, omdat ze door de VS opgelegde economische sancties aan landen als Cuba of Iran naast zich neergelegd hebben.

Gewezen EU-commissaris, Karel de Gucht, in een vorig leven Europees onderhandelaar met de VS, zegt ronduit: "Ik denk dat TTIP dood is". De vermaarde Franse econoom, Thomas Piketty, pleit voor een radicale herdenking. Voor hem is de tijd van handelsovereenkomsten als TTIP voorbij. Ze mogen niet langer uitsluitend commerciële regels bevatten, zegt hij, maar moeten maatregelen tegen fiscale dumping inhouden, tegen belastingontduiking dus, en klimaatmaatregelen, over de uitstoot van CO₂. Econoom Paul de Grauwe treedt Piketty bij: "Zolang we de milieukosten niet in toom houden en zolang we de verliezers van globalisering niet willen compenseren... vind ik dat verdere vrijhandelsakkoorden beter in de ijskast worden gestopt."

Globalisering

Daar valt het sleutelwoord: globalisering. Talrijk zijn de kiezers die Trump de overwinning in de schoot geworpen hebben, gecharmeerd als ze zijn door zijn voorstellen: de VS afschermen van goedkope import, de productie en het verbruik van Amerikaanse goederen aanmoedigen en migranten desnoods met miljoenen het land uitzetten. De angst voor effecten van globalisering als werkloosheid en verarming zit er bij de lagere middenklasse in de VS diep in. Ook in Europa. Het Front National in Frankrijk stuurt Marine Le Pen naar de presidentsverkiezingen met een programma dat aanleunt bij dat van Trump.

De evolutie van de wereldeconomie de laatste decennia heeft grote verschuivingen teweeggebracht en ongeziene migratiestromen. Miljoenen Chinezen zijn uit de armoede gehaald maar de welvaarts kloof tussen wie er mee is en uit de boot valt, is groter dan ooit, ook in China. Toenemende ongelijkheid is een wezenlijk kenmerk van economische ontwikkeling, in opkomende economieën als Brazilië, India en Rusland, de VS én Europa. Op dat besef bij grote aantallen kiezers stoelt Trumps zege. Het maakt dat voordien ongecontesteerde instrumenten als vrijhandelsverdragen in de verdrukking komen.

Tekst Guy Poppe

Het Front National in Frankrijk stuurt Marine Le Pen naar de presidentsverkiezingen met een programma dat aanleunt bij dat van Trump.

Het hoverboard: *populaire plank op wieltjes*

Elke maand proeft een OKRA-lid van iets wat leeft onder kinderen en jongeren. Hij of zij beleeft, ondergaat of observeert, om zo beter te begrijpen wat de jongste generaties bezighoudt. Deze week, voor de eerste maal: hoverboards.

Misschien heb je ze al eens zien voorbijrijden op straat of heeft je kleinkind er eentje: hoverboards zijn een echte rage, vooral onder jongeren. Ze hebben iets weg van een futuristische skateboard op batterijen, waarop je de voeten naast elkaar plaatst. Frederik De Smet (62), OKRA-lid uit Koekelberg, toonde zich van zijn moedigste kant en maakte een proefritje. "Het voelt een beetje aan als ijs- of rolschaatsen."

Het hoverboard is in 2012 uitgevonden door de Amerikaan Shane Chen. De man nam een patent op zijn uitvinding, maar toch is hij niet schatrijk. Na een paar jaar gingen Chinese fabrikanten er namelijk imitaties van produceren, bovendien een stuk goedkoper. Die goedkope modellen maakten er een toegankelijker product van, waarna de echte doorbraak niet lang op zich liet wachten. Vooral toen ook een aantal *celebrities*, zoals Justin Bieber, zich op het hoverboard waagden, schoot de populariteit de hoogte in. Ondertussen is het speeltje ook in ons land al behoorlijk ingeburgerd. Zeker bij jongeren valt het in de smaak. Je kan het hoverboard online kopen, maar ook bijvoorbeeld bij speelgoedwinkels. Vanaf 200 euro kan je er een bemachtigen. Alleen heb je dan wel maar een basismodel, waarvan de kwaliteit bij sommige merken niet altijd te betrouwen valt. Zo zouden er al hoverboards spontaan vuur hebben gevat.

Kriebels

Als je zeker wilt zijn dat je geen kat in een zak koopt, moet je naar een speciaalzaak. Al zijn er daarvan in België nog maar een handvol. Weebot in Brussel is er een van. Het is daar dat OKRA-lid Frederik De Smet kennis zal maken met het hoverboard. "Ik weet niet goed wat ik ervan moet verwachten", bekent hij op voorhand. "De naam van het apparaat zei me zelfs niets." Over die naam valt trouwens wat te vertellen. Ze is ontleend aan de bekende filmreeks *Back to the Future*, waarin een soort van zwevende skateboard wordt getoond. Op het echte hoverboard zweeft je nochtans niet. Dat maakt de naam in

principe incorrect, zeker omdat er inmiddels ook zwevende toestellen zijn ontwikkeld die meer recht hebben op het predicaat 'hoverboard'. Maar de term is intussen zo gangbaar dat ze niet zo snel meer zal verdwijnen. Al wordt het hoverboard ook wel *smart balance board* of *self-balancing scooter* genoemd, benamingen die begrijpelijk iets minder vlot over de tong gaan.

Bij Weebot spreekt men in elk geval gewoon van hoverboard. En daarvan hebben ze er wel wat. Frederik wordt op slag enthousiast wanneer hij de winkel binnenstapt en de verschillende kleurrijke modellen aanschouwt. "Het kriebelt", lacht hij. "Ik hoop maar dat ik het aan zal kunnen om er een ritje mee te maken." Gelukkig is er een ervaren lesgever aanwezig. Fabrice Guglielmi beheert de zaak, van bij de opstart in juni vorig jaar. De oprichters zijn twee Fransen, die in 2014 hun eerste winkel openden in Parijs. Ze leggen zich toe op allerhande ecologische eenpersoonsvoertuigen. Ook in Brussel liggen naast de hoverboards nog toestellen als het monowheel – een elektrische eenwieler – en de Alpha, een kruising tussen een scooter en een autopod. "Maar de hoverboards verkopen

het best", erkent Fabrice. "Het is een dynamisch product. We hebben ook een aantrekkelijk gamma. Er is behoorlijk wat keuze."

Natuurtalent

De hoverboards die Weebot in de aanbieding heeft, vallen onder vier categorieën, afhankelijk van waar je er mee kan rijden. Met het basismodel blijf je beter op vlakke oppervlaktes, terwijl je met de Kiwane overal kan rijden, zelfs op

"Als je zeker wilt zijn dat je geen kat in een zak koopt, moet je naar een speciaalzaak"

vayamundo
Hello Happiness!

Alle info en reservaties: **078 156 100**

contactcenter@vayamundo.be

www.vayamundo.be | facebook.com/vayamundo.be

Vayamundo Oostende

vanaf
€179
p.p. / 4n
halfpension

06/02 tot 10/02/17
maaltijden in half- of volpension

P R O M O M I D W E E K

Van maandag tot vrijdag, er eens heerlijk tussenuit... Lekker uitwaaien aan zee met tal van leuke muziek- en culinaire momenten.

RELAX AAN ZEE

Welkomst aperitief | 4-gangenmenu op vrijdag- en 4-gangenmenu op zaterdagavond in De KOKpit | 1 saunabeurt | opgemaakte bedden en handdoekenset.

elk weekend in 2017
maaltijden in halfpension

WINTERTIJD = VAYAMUNDOTIJD!

BEL ONS SNEL 078/156 100
en geniet 10% vroegboekorting bij
reservaties tot 60 dagen voor aankomst

vanaf
€178
p.p. / 2n
halfpension

Vayamundo Houffalize

VERWENNERIJ IN HET KWADRAAT

Verwen jezelf en elkaar met dit wellnessarrangement, samen gezond eten en genieten van een deugddoende massage.

vanaf
€204
p.p. / 2n
halfpension

23/01 tot 15/12/17
maaltijden in halfpension
+ 1 lunch

I E D E R Z I J N O P B E U R T

Terwijl de (klein)kinderen plezier beleven in de animatie, ontdek je het genot van een wellnessmoment.

vanaf
€179
p.p. / 2n
halfpension

Geldig elk weekend van het jaar en alle dagen tijdens de Belgische schoolvakanties maaltijden in halfpension

DE BESTE CLUBS AAN DE KUST EN IN DE ARDENNEN | BEKIJK HET VOLLEDIGE AANBOD OP ONZE WEBSITE

“Er zijn ouders die een hoverboard voor hun kind willen, maar er uiteindelijk zelf een kopen”

zand. De prijzen van de modellen liggen tussen de 400 en 800 euro. Om niet meteen met een hoge rekening opgezadeld te zitten, wordt gekozen voor een goedkoper model waar Frederik zijn eerste meters mee kan afleggen. Fabrice legt hem kort uit hoe het werkt. “Terwijl je steeds zo recht mogelijk blijft staan, duw je de tippen van je voeten naar beneden om vooruit te gaan. Wil je bijvoorbeeld naar rechts, dan moet je druk leggen op het rechterbeen.” Zo kan je snelheden halen tot vijftien kilometer per uur. Het besturingsmechanisme klinkt eenvoudig, maar toch rolt Frederik bij de start maar wat onwennig over de parketvloer van de winkel, met Fabrice die vlak achter hem aanloopt voor het geval er iets mis mocht gaan. “Dit geeft me echt een heel apart gevoel”, geeft Frederik aan. “Je zou het kunnen vergelijken met ijs- of rolschaatsen.”

Na een kwartiertje trekt Frederik al erg vlot zijn rondjes, alsof hij nooit iets anders gedaan heeft. Fabrice is onder de indruk. “Normaal duurt het zo’n drie kwartier om het onder de knie te krijgen, maar hij is een buitengewone leerling.” Ook de besturing van een 4x4-model beheerst Frederik al snel. Tijd dus om de lat te verleggen: op naar de buitenwereld, naar een iets minder vlakke ondergrond. Met het hoverboard mag je in ons land op het voetpad als je niet sneller gaat dan aan wandeltempo (zes kilometer per uur), anders moet je op het fietspad en als dat er niet is, mag je de rechterkant van de rijbaan op.

Voorzichtig begeeft Frederik zich op de gladde stenen van het voetpad in de Dansaertstraat. Daar is het toch weer wat zoeken voor de Brusselaar. Nieuwsgierige passanten kunnen het ook niet laten om even op te kijken: een hoverboard zien voorbijglijden, met daarop dan nog eens een wat oudere man, het is een apart zicht. “Uiteraard heb ik een overwegend jong cliënteel”, bevestigt Fabrice. “Maar er zijn wel degelijk 55-plussers die bij ons een hoverboard komen kopen – voor henzelf dan. Zo heb ik zelfs een klant die 68 is. Er zijn ouders die een hoverboard voor hun kind willen kopen, maar er uiteindelijk ook eentje voor zichzelf aanschaffen, als ze zien hoe leuk het is.”

Verkocht

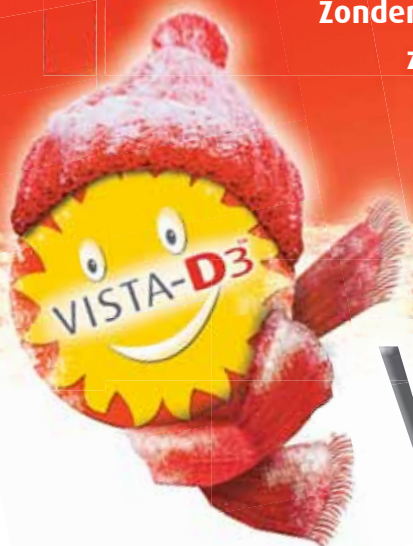
Ondertussen lijkt Frederik zich meer op zijn gemak te voelen in de Dansaertstraat. Maar net dan maakt hij een slippertje, zonder veel erg weliswaar. Het houdt hem dus niet tegen om de kasseien van het wat verder gelegen Sint-Katelijneplein te verkennen. Verrassend genoeg voelt hij zich daar comfortabeler, ook al is het laveren tussen het volk op de kerstmarkt. Frederik is fan geworden. “Misschien tref je mij wel nog eens op zo’n hoverboard. Het is een vervoersmiddel dat ik kan gebruiken. Ik ben immers betrokken bij de organisatie van paardenwedstrijden, waar de afstand tussen de verschillende pistes vaak erg groot is. Als je die gedurende verschillende dagen meermaals te voet of met de fiets moet afleggen, kan dat vermoeiend zijn, zeker omdat het soms snel moet gaan. Dan zou een hoverboard wel eens handig kunnen zijn. Tenzij de ondergrond te hobbelig is. Dan zou de Alpha, de bijzondere scooter die ik hier ook zag, van pas kunnen komen.”

Het lijkt er dus op dat Fabrice zaakjes zal kunnen doen met Frederik. Weer is iemand gevallen voor het hoverboard. “De verkoop gaat bij ons steeds beter. Zo goed zelfs dat we eraan denken om een tweede winkel in België te openen, mogelijk in Vlaanderen”, onderstreept Fabrice. Het enthousiasme van Frederik bewijst het: het hoverboard is dan wel vooral populair bij jongeren, toch kunnen ook sportieve 55-plussers er plezier aan beleven. Met een beetje oefening kom je er. Al zal je misschien iets meer tijd nodig hebben dan Frederik.

■ Tekst: Benjamin Ponsaerts
Foto's: Guy Puttemans

In de winter hebben we allemaal nood aan meer **ZONNE-VITAMINE**. Vitamine D is onmisbaar voor het immuunsysteem en verstrekt onze weerstand. Met de smelttabletjes Vista-D3 neemt u de dagelijkse aanbevolen dosis vitamine D op een gemakkelijke en lekkere manier in. Geen olieachtige oplossing, geen druppels tellen.

Zonder suiker, zonder aspartaam,
zonder kleurstof.

VISTA-D3TM

Gezond
de winter door!

ESSENTIEEL VOOR ALLEN !

3 à 7€ / maand Bij uw apotheker

 VISTA-Life
PHARMA
www.vistalife.be

400
0 - 12 j.

600
12 - 60 j.

800
60+ j.

1000
verhoogde
behoefte

2000
om te starten
bij groot tekort

Betaal geen factuur aan oplichters

Je hebt een factuur op tijd betaald, maar krijgt toch nog een aanmaning? Dan kan het wel eens dat je het slachtoffer bent van oplichters. Bij factuurfraude wordt een factuur onderschept en vervangen door een andere met een aangepast rekeningnummer.

Hoe gaan oplichters te werk?

Er bestaan verschillende methodes. Oplichters viseren meestal het postcircuit. Ze stelen facturen uit de rode brievenbussen van bpost, postkamers van bedrijven of je eigen brievenbus. Ook tussen het papier dat je op straat zet voor de ophaaldienst, zoeken oplichters soms naar facturen.

Eens ze een factuur bemachtigd hebben, scannen ze die in en passen ze de gegevens van de leverancier of verkoper aan met speciale software. Of, gemakkelijker nog, voegen ze simpelweg een brief toe die vermeldt dat het rekeningnummer is gewijzigd of kleven ze een sticker op de enveloppe of op de factuur met diezelfde boodschap.

Ook digitale factuurfraude komt meer en meer voor. Hackers dringen daarbij rechtstreeks binnen in het informaticasysteem van een bedrijf en onderscheppen vervolgens de facturiemails of passen (zelf of via een virus) het rekeningnummer aan.

Meld fraude zowel aan je eigen bank als aan die naar waar je hebt overgeschreven

Welke facturen worden vervalst?

De bekende gevallen van factuurfraude situeren zich in alle sectoren. Meestal gaat het om eenmalige betalingen van een groot bedrag. Je in een keer zo veel mogelijk geld afhandig maken is natuurlijk het interessantst voor de dieven. Uit de meldingen van factuurfraude die de Economische Inspectie in 2016 ontving, blijkt dat het gemiddeld over bedragen van 12 000 euro gaat. Er zijn echter ook gevallen bekend van facturen van minder dan 1000 euro tot een veelvoud van 100 000 euro.

Tips om niet in de val te lopen

- Controleer uitgebreid alle gegevens, zeker als het de eerste factuur is die je ontvangt van een verkoper of leverancier. Vergelijk het rekeningnummer op de factuur met dat op de bestelbon of de officiële website van de ontvanger.
- Wees alert als een factuur een nieuw rekeningnummer vermeldt of als er een sticker op de enveloppe of factuur zelf kleeft.
- Bel het bedrijf zelf op als je twijfels hebt. Gebruik wel het nummer dat je kent, en niet hetgeen je op de factuur vindt.
- Bewaar de gegevens en het bankrekeningnummer van al je bestellingen, ook als je digitaal bankiert. Bij een nieuwe factuur kijk je dan na of het rekeningnummer overeenkomt met de opgeslagen gegevens.
- Wees op je hoede als er een week (of meer) verschil is tussen de verzenddatum van de factuur en de datum waarop je ze ontvangt.
- Als je een factuur per e-mail ontvangt, controleer je het best of het e-mailadres van de verzender correct is. Indien je twijfelt, kan je het IP-adres van waaruit de e-mail werd verzonden nagaan via www.whois.com.

Wat doen als je slachtoffer bent?

Neem eerst contact op met het bedrijf als je een aanmaning hebt ontvangen. Hopelijk is er gewoon een vergissing in het spel, en is jouw geld goed ontvangen. Is dat niet het geval, contacteer dan zo

snel mogelijk beide betrokken banken. Meld de fraude zowel aan je eigen bank als aan die naar waar je hebt overgeschreven. Daarop zal jouw bank aan de andere vragen om het geld terug te storten. De ontvangende bank zal proberen de overschrijving aan de oplichters te blokkeren. Ook de rekening zelf kan geblokkeerd worden, zodat geldafhalingen niet meer mogelijk zijn.

Melding maken

Heel wat slachtoffers voelen zich beschaamd dat ze in de val zijn gelopen en melden het niet. Of ze weten niet goed waarmee ze er terecht kunnen. Daarom worden alle meldingen voortaan gecentraliseerd bij **meldpunt.belgie.be** (optie vervalste factuur). Alle meldingen worden hier vertrouwelijk behandeld. Jouw melding wordt automatisch doorgestuurd naar de politie en bpost, zodat ook zij een onderzoek kunnen starten. Je krijgt er bovendien advies en informatie over welke stappen je verder nog kan ondernemen.

Als de politie de daders kan identificeren, wordt het dossier overgemaakt aan het gerecht. Daarom is het ook nuttig om je burgerlijke partij te stellen bij de politie. Als de oplichters veroordeeld worden, kan je zo je geld eventueel recupereren.

Opnieuw betalen?

Wettelijk gezien dooft jouw betalingsverplichting enkel uit bij betaling aan de schuldeiser, de verkoper. De betaalschuld blijft dus bestaan. In principe moet je, als je de vervalste factuur en eigenlijk de oplichters betaalde, toch nog de verkoper betalen.

Er zijn geen verzekeringen op de markt die tussenkomen bij factuurfraude. In sommige gevallen kan je wel een beroep doen op je juridische bijstandsverzekering.

Tekst Niek De Meester

Ook tussen het papier dat je op straat zet, zoeken oplichters soms naar facturen

Meer info?

Campagnewebsite www.economie.fgov.be/factuurfraude
Meldpunt www.meldpunt.belgie.be/meldpunt/nl/welkom

Speciale 2 €uromunten in ruil: 5 x € 2,- = € 10,-

De gekleurde gedenkpenning t.g.v. het WK-voetbal 2018 in Rusland!

- ✓ 3 Muntmetalen (koper - nieuw zilver - messing) met 4 kleurige email opdruk!
- ✓ Gelimiteerde oplage: slechts 5.000 stuks beschikbaar!

Ja, levert u mij a.u.b. de volgende startuitgiften en maandelijks verdere uitgiften uit de desbetreffende verzameling vrijblijvend op zicht. Ik heb bij iedere levering een 14 dagen teruggaverecht!
Levering excl. € 3,95 verzendkosten (porto, verpakking, verzekering)

- 1.-5. x Complete set: 5 x speciale 2 €uromunten (unc.) voor de ruilprijs van slechts € 10,-! (Slechts 1 x per klant bestelbaar!)
- 6. x Gekleurde trimmetaal penning t.g.v. het WK-voetbal 2018 in Rusland voor slechts € 9,90 i.p.v. € 39,90!
- 7. x Speciale dollar munt USA 2015 "100e Verjaardag John F. Kennedy" (unc.) voor slechts € 5,-!

Vertrouwenegarantie: Natuurlijk kunt u op ieder moment uw opdracht opzeggen. Brief, e-mail, fax of telefoonje is voldoende.

A.u.b. invullen en opsturen naar:

Sir Rowland Hill Ltd. GmbH & Co. KG
Depot Eupen · P.B. 100 · 4700 Eupen 1
fax: 0 87 / 56 96 84 · E-mail: service@srh-ltd.be

Alle genoemde prijzen zijn exclusief verzendkosten (verzendkosten ca. € 3,95). Levering binnen 30 dagen na ontvangst van de bestelling, voor 14 dagen op zicht, zolang de voorraad strekt. Betaling via overschrijving per bank of postgiro. Indien u de verzending niet wenst, dient u deze onbeschadigd, voldoende gefrankeerd en in de originele verpakking aan ons terug te sturen. De adresgegevens, die u ons mededeelt worden opgenomen in ons bestand. U heeft altijd recht op correctie en schrapping. Uw persoonlijke gegevens kunnen eveneens aan denken voor prospectiedoelinden worden doorgegeven. Barro25 BV, o.v.v. BVA BVW/TVA · BE 0450-920-039

Vult u hier a.u.b. uw adresgegevens in!

Voornaam M V

Achternaam _____

Straatnaam/Huisnr. _____

Postcode/Plaats _____

Handtekening _____ n3j/bawv

"100e Verjaardag John F. Kennedy"

slechts € 5,-

Ø 30,6 mm

“Mijn grootste geluk vind ik in dirigeren”

Misschien maar beter dat de kleine Jos O zich niet liet overhalen door zijn vader om zich toe te leggen op het vioolspel, want dan was Vlaanderen een enthousiast koordirigent armer geweest. Ondertussen leidt Jos al vele jaren het Sint-Ceciliakoor in de Sint-Pancratiuskerk van Sterrebeek en hij lijkt niet van plan er gauw mee op te houden.

Met alle bewondering voor die knappe solisten, maar voor mij is muziek iets wat je met anderen samen doet.

“Ik heb altijd muziek rond mij gehoord. Mijn vader was onderwijzer in Lot en nam vaak zijn viool mee naar de klas om er te zingen met de kinderen. Hij probeerde mij te bekeren tot de viool, maar dat is mislukt. Een instrument zo perfect mogelijk leren bespelen, daar kon ik mijn tijd niet insteken. Met alle bewondering voor die knappe solisten, maar voor mij is muziek iets wat je met anderen samen doet. Toen ik acht jaar was, ging ik naar de jeugdmuziekschool in Lot. Ik sloot me er aan bij een ensemble dat blokfluit speelde, vier- of vijfstemmig. Dat was echt plezant. Toen ik aan mijn lerarenopleiding begon, heb ik ook in die muziekschool les gegeven. Pas toen ik trouwde in 1982, stopte ik ermee. De verplaatsing was me er wat te veel aan.

Mijn start als koordirigent gaat terug tot mijn tijd in de Chiro. Het was mijn moeder die me daar binnenloodste. ‘Ge moet buitenkomen, ge moet onder de mensen zijn’, spoorde ze me aan. Een aantal Chiro-kameraden zongen in het kerkkoor en overhaalden mij om mee te komen zingen. Ik was zestien en dacht: ‘Ja, waarom niet? ’t Ziet er plezant uit’. De dirigent was al oud en spijtig genoeg fysiek niet meer in goede staat om zijn job te doen. Al snel zocht men dus een opvolger, waarvoor ik op de radar kwam. Ik zag het als een uitdaging en zo ben ik gestaag begonnen met dirigeren!”

Inspirerende voorbeelden

“Ons moeder had twee pastoors als broer. Een van hen heb ik nooit gekend - al draag ik zijn naam - maar de andere was ons zeer vertrouwd. Sinds de vroege dood van mijn vader, toen ik vijftien was, bekommerde deze toffe nonkel Pastoor zich immers om ons. Hij was priester in Kraainem. Mijn zussen en ik gingen er op vakantie en studeerden er, als was het ons buitenverblijf. Zo ben ik veel bezig geweest met religie en liturgie. Bovendien was ik ook een twintigtal jaar godsdienstleraar. Een pluspunt, als je een kerkkoor leidt. Het gaat om meer dan de muziek.

Het engagement in het parochieleven is er ook al lang. Toen ik hoofdlieder werd bij de Chiro, lijfde de pastoor me in de parochieploeg in als vertegenwoordiger van de jeugdbewegingen. Ik leerde er een pak toffe mensen kennen. Zo belandde ik via een koster in een boeiende muziekcursus in Mechelen met William Wilmots, de losbol van de volkse muziek, en Michaël Scheck, de dirigent van het Antwerpse Bachkoor. Die twee spraken mekaar regelmatig tegen, maar ik heb er duizenden dingen van geleerd, onder meer over slagwerk en compositie. Hetzelfde toen ik later betrokken was bij de Leuvense muziekdagen. Ik deed er niets anders dan zingen met de componist Lode Dieltiens, een blijde mens met zo'n groot hart voor muziek.

Je krijgt een twintigtal mensen zover dat ze samen iets moois brengen en er plezier aan beleven.

Zelf vind ik mijn grootste geluk in dirigeren. Het mooie daaraan is dat je met mensen bezig bent. Je vertrekt van een leeg blad en komt uit in samenzang. Je krijgt een twintigtal mensen zover dat ze samen iets moois brengen en er plezier aan beleven. Jarenlang had ik als schooldirecteur een enorm druk leven, maar van mijn donderdagavond, wanneer er gerepeteerd werd, bleven ze af. Het was de enige avond in de week dat ik niet met de school moest bezig zijn. Dat had ik nodig. Als ik dan in de kerk van Sterrebeek kwam, voelde ik mij de gelukkigste mens. Dit was mijn speeltuin en nu nog. Niets valt mij te zwaar voor het koor, een gevoel dat ik met al mijn koren heb gehad. Een parochiekoor heeft dan ook nog eens een meerwaarde voor de gemeenschap. In een tijd waar armoede en vereenzaming toenemen, verdient een parochie ondersteuning en bescherming, opdat het haar warmmenselijke rol kan blijven spelen.”

Bach en dochters

“Noem het maar beroepsmisvorming, maar mijn interesse gaat hoofdzakelijk uit naar mooie koormuziek. Ik ben er altijd mee bezig. Zo kan ik er evengoed van genieten een partituur te lezen, als ze

tenminste niet te ingewikkeld is. Het is prettig om te ontdekken hoe iets in elkaar zit. Als het over muziek gaat, zijn de renaissance en barok mijn geliefde periodes. Je hoeft me dan ook van niets anders te overtuigen dan dat Bach de grootste componist aller tijden is. We kunnen nog honderd keer zeggen: ‘Mozart was toch ook heel goed!’ Uiteraard, maar Bach is voor mij nog altijd beter. Telkens wanneer we een choraal van hem zingen, voel ik me nederig worden. Het is ongelooflijk dat wij met ons koor harmonieën mogen reproduceren die in het hoofd van een genie als Bach ontstaan zijn.

Mijn kinderen delen de liefde voor muziek. Dat doet deugd. De oudste, Annelies, speelt fluit, de middelste, Kirsten, speelt piano en de jongste, Dorien, speelt viool... op het instrument van mijn vader! Hij zou blij zijn dat te weten. Als mijn nu al lang volwassen dochters allemaal thuis zijn, gebeurt het wel eens dat we samen muziek maken. Of liefde voor muziek aangeboren is, weet ik niet. Muzikaliteit misschien een beetje, maar je hebt vooral een rolmodel nodig. Iemand die toont dat hij plezier heeft in wat hij doet, er enthousiast over is en er warm van wordt.”

■ Tekst Hilde Masui-Wenderickx
Foto's Jürgen Doom

Het land van duizend bergen

Vandaag laten we de Moezelstreek achter ons en trekken richting Sauerland. Wellicht iets minder bekend maar net daarom zo aantrekkelijk. Op minder dan vier uur rijden, beland je in schattige bossen, zonnige heuvels en velden zo ver het oog reikt met schilderachtige dorpjes, weggemoffeld in windluwe dalen en herkenbaar aan de zo typische, Duitse architectuur.

Het land van duizend bergen noemen de Duitsers dit natuurparadijs. Sauerland ligt in de deelstaten Noordrijn-Westfalen en Hessen. Wij trekken naar Bad Wünnenberg.

De ontvangst in Schlosshotel Sofia is allerhartelijkst, op zijn Hollands, want in handen van een Nederlandse familie. Net nu we tijdens de heenrit ons schoolduits nog even van onder het stof haalden, krijgen we niet de kans om te praktiseren. Maar na een kop Hollandse snert voelen we ons hier helemaal thuis en dat is meegenomen. We staan te popelen om erop uit te trekken. Bleiwäsche blijkt een rustig dorpje op het grondgebied van Bad Wünnenberg. Tijd voor verkenning!

Hotelverantwoordelijke Arthur organiseert de eerste avond een dorpswandeling voor de bridgegroep uit Nederland die samen met ons aankwam. Als kennismaking een prachtig initiatief. Wij doen de wandeling nog voor de avond valt, want we willen naar het uitzichtpunt met vergezicht op de enorme steengroeve. Wat daar wordt gedolven, komt terecht in cement en beton voor de wegenbouw. Vroeger werden hier bijzondere stenen opgegraven die je her en der in de dorpsstuinen ziet opduiken. Ook lood haalden ze naar boven. Bleiwäsche betekent trouwens lood wassen. Onze gids fluistert ons in dat zelfs het lood van de glasramen van de grote pauselijke kerk in Rome uit Bleiwäsche komt.

→

Brussel > Bad Wünnenberg: 382 km

*Het lood van de
glasramen van de grote
pauselijke kerk in Rome
komt uit Bleiwäsche.*

Op ontdekkingsstocht door
Bleiwäsche.

Brilon blijkt een prachtig historisch stadje met een compacte Altstadt.

Brilon, hanzestad

Rothaarsteig is een wandelroute van maar liefst 154 km lang. Het is een droom voor wandelliefhebbers die onderweg kunnen genieten van prachtige vergezichten, diepe wouden en rivieren als de Ruhr,

Lenne, Eder, Sieg en Lahn. Aangezien je de totaalafstand niet zomaar aflegt, is het ook mogelijk om verkorte routes te doen of de route te verdelen over meerdere dagen of zelfs

weken. Er zijn maar liefst zestig toegangspaden vanuit de omliggende dorpjes.

Tips voor uitstappen in de omgeving? Ook hier is aan gedacht. Een Nederlandstalige brochure ligt al klaar bij de balie van het hotel. We moeten alleen nog keuzes maken. Dat wordt moeilijk. Winterberg staat met stip op ons te-bezoeken-lijstje. Arthur raadt ons ook het stadje Brilon aan. Dus vertrekken we 's anderdaags daarheen, voorzien van een lunchpakket, op dagtocht. Brilon blijkt inderdaad een prachtig historisch stadje met een compacte *Altstadt*. De vakwerkgevels met hun versierde portalen in het centrum staan vol Latijnse spreuken waar we geen jota van begrijpen, maar insiders beweren dat het geloofsspreuken zijn. In deze spreuken staan alle letters die tegelijk Romeinse getallen zijn in kapitalen. De som van deze getallen geeft het bouwjaar aan. Een chronogram, noemt men zoiets. Je vindt ze overal terug op de gevels.

Aan de centrale *Marktplatz* tref je de veertiende eeuwse Petrusbronnen en het stadhuis dat dateert uit dezelfde periode, waarmee het een van Duitslands oudste is. In het midden van zijn voorgevel staat het standbeeld van de heilige Petrus, de patroonheilige van de stad. Het is zaterdag en dus markt. Altijd gezellig. Brilon is een Hanzestad, erkend Kneippkuuroord en de meest woudrijke

De glasblazer creëert in een mum van tijd een prachtig kunstwerk.

De huisdeuren in Brilon zijn versierd met spreuken en gezegden.

stad van Duitsland. Je kan een brochure met stadswandeling afhalen bij het infokantoor tegenover de kerk. Zo kom je alles te weten over deze vertederende plek met een bijzonder rijke geschiedenis.

Je eigen bol blazen

Vijftien kilometer verder ligt Willingen, een zeer toeristische plek, gelegen onder aan de 838 meter hoge Ettelsberg en een heus wintersportcentrum. Langlaufpaden, skipistes en kabelbanen domineren het stadsbeeld. Je vindt er tevens een glasblazerij, een zomerrodelbaan, een sprookjespark en een klein wildpark. Een van de modernste gondelliften in Duitsland brengt je naar een uitgebreid wandelgebied met uitkijktoren boven op de Ettelsberg. Hier wachten de oergezellige Ettelsberghut, de Hochheidetoren, het Kyriilpad en het Ettelsmeertje op verkenning. De imposante Hochheidevlaktes zijn uniek en beschermd. Rolstoelen, mountainbikes en kinderwagens kunnen allemaal in de aangepaste gondellift. Je kan trouwens iedere woensdag om 14.00 uur meekijken achter de coulissen van deze gondellift. Willingen is een bruisende stad met een drukke winkelstraat. Het bulkt hier van de terrasjes en restaurants.

Wij togen naar de glasblazerij aan de rand van de stad. We zien er een glasblazer aan het werk die in nauwelijks tien minuten uit een gloeiende glasmassa van 1300°C een kunstwerk neerzet. Voor zeventien euro kan je hier je eigen glazen bol blazen. Niet zo simpel als het lijkt, weten we nu. Die bol mag je niet dadelijk meenemen want hij moet eerst een nachtje langzaam afkoelen in een container, anders zou hij barsten. De volgende dag kan je je creatie ophalen. Zo neem

HOTEL SANDESHOVED NIEUWPOORT

WEEK PROMOTIE

7 opeenvolgende overnachtingen
geldig voor aankomsten:
tussen 02/01 en 20/03/2017
tussen 01/10 en 16/12/2017

Logement op een kamer, studio of
appartement en dit in halfpension

- ontbijtbuffet en middag- of avondmaal met saladbar
- 325 euro p.p. met twee op een tweepersoonskamer
- 380 euro p.p. met twee op een studio of appartement
- bijkomende persoon op studio of appartement: 220 euro
- 405 euro p.p. alleen op een grote single

NIEUWPOORTSE SENIORENWEEK

Kamer of studio/appartement + halfpension
(ontbijtbuffet en middag- of avondmaal met saladbar)
+ welkomstdrink, mosselstijfje en gastronomische brunch!
Een week met tal van activiteiten en ambiance!

maandag 13/02 tot maandag 20/02/17 (of van zondag tot zondag)
maandag 13/11 tot maandag 20/11/17 (of van zondag tot zondag)
maandag 20/11 tot maandag 27/11/17 (of van zondag tot zondag)

295 euro p.p. met twee op een tweepersoonskamer
350 euro p.p. met twee op een studio of appartement
(bijkomende persoon op studio of appartement: 215 euro)
380 euro p.p. alleen op een grote single

Vraag vrijblijvend onze folder!

Hotel Sandeshoved Goethalsstraat 1 8620 Nieuwpoort
Tel: 058/22 23 60 • www.sandeshoved.be • info@sandeshoved.be

TRAPLIFT KOPEN?
BEL ONS GRATIS
0800 250 23

LATHU
LANGERTHUIS WONEN

Alle kwaliteitsmerken onder 1 dak
Lees er alles over op www.lathu.be

facebook.com/langerthuiswonen

Bel GRATIS 0800 250 23 of via info@lathu.be

Schlosshotel Sophia in Bad Wünnenberg.

Willingen is een bruisende stad met een drukke winkelstraat. Het bulkt hier van de terrasjes en restaurants.

je een onvergetelijk souvenir mee naar huis. In de shop staat er ook kunstig glaswerk te koop. We maken er gebruik van de knusse cafetaria om ons lunchpakket aan te spreken.

Torens met uitzicht

Op naar Winterberg. In België beter bekend als wintersportcentrum. De skischans is indrukwekkend en het icoon van deze gemeente.

Door de aanwezigheid van skimatten kan je ook 's zomers de schans gebruiken. De kabelbanen draaien het hele jaar door. Handig voor de wandelaars. Après-ski-plezier ontbreekt uiteraard niet. Shoppen afwisselen met schnaps-stops en koffieklets. Dat hoef je ons geen twee keer te zeggen!

Er valt wel nog meer te beleven in dit skioord. De vierhonderd meter hoge panoramabrug biedt een spectaculair uitzicht op de omgeving. De brug is bijzonder veilig en toegankelijk voor mensen met een beperking. De klauter- en klimtoestellen kan je vermijden door gewoon dezelfde weg terug te lopen.

Ook de Kahler Astantoren is een befaamd uitkijkpunt. Hij staat op de gelijknamige berg, de meest bekende van Sauerland.

→

Geef *meer mensen* kans op een *ontspannende* en *zorgzame oude dag* en *vergroot* tegelijk *de erfenis* van wie je *dierbaar* is.

Neem OKRA op in je testament

Bespreek het met je notaris of neem in alle vertrouwen contact op met Frank Massoels, 02 246 44 48.

Of doe een gift ten voordele van OKRA. Vanaf 40 euro is je gift fiscaal aftrekbaar.
Storten kan op rekening **BE15 7995 5002 1930**

Wat doet OKRA met dit geld?

Als sociaal-culturele organisatie heeft OKRA bijzondere aandacht voor de oudste leden. Zij zijn vaak minder mobiel en zien hun sociale contacten afnemen. Deze oudste groep kampt met problemen van eenzaamheid. OKRA-vrijwilligers bezoeken regelmatig deze oudste leden en proberen hen een sociaal netwerk aan te bieden. OKRA behartigt eveneens de belangen van mensen die zorg behoeven en hun mantelzorgers. Zij komt op voor wie zelf niet meer zo mondig is in kwetsbare situaties en bemiddelt bij problemen.

Deze ligt op vijf kilometer afstand van Winterberg en is met zijn 841,9 meter de op twee na hoogste berg in het Rothaargebergte.

Alleen de Langenberg

(843,2 m) en de

Hegekopf (842,9 m) zijn iets hoger. Vanuit

Winterberg kan je te voet deze bult beklimmen via een prachtig wandelpad.

De Rothaarsteig loopt immers langs de Kahler Asten. Tijdens de winter

is het uitzicht op de top minstens even adembenemend.

Het aanbod in Bad Wünnenberg: water, beweging, kruidengeneeskunde, spiritualiteit en gezonde voeding.

Kneipp, hipper dan je denkt!

Drie stadswandelingen op één dag was iets te overmoedig. We laten de Nederlanders bridgen en worden een beetje loom met een lekker streekwijnkje bij de open haard. Het duurt niet lang voor we onder ons warme dekbed kruipen. Morgen trekken we al terug huiswaarts.

Op onze terugweg maken we nog even tijd voor een stop bij de Aabach-Talsee. Het Aabachmeer is een drinkwaterreservoir van bijzondere kwaliteit. Het meer voorziet een kwart miljoen mensen van drinkwater. Het is een zalig plekje natuur. Rond het meer loopt een pad van negen kilometer waar je naar hartenlust kan fietsen en wandelen. Onderweg geniet je van het uitzicht en de rust.

Bad Wünnenberg, iets verderop, is bekend om zijn luchtkuuroord en Kneipp-Heilbad. Sebastian Kneipp was een Beiers priester die leefde in de negentiende eeuw. Hij was de grondlegger van de hydrotherapie, ook wel bekend als Kneippkuur, die op verschillende manieren gebruik maakt van water, temperatuur en druk. Het aanbod in Bad Wünnenberg oriënteert zich op de vijf elementen van Kneipps gezondheidsconcept: water, beweging, kruidengeneeskunde, spiritualiteit en gezonde voeding. Hij adviseerde toen al een dieet van granen, groenten en beperkt eten van vlees en was op die manier zijn tijd ver vooruit. Enkele van deze elementen kan je hier in het Aatal uitproberen. Een onvergetelijke natuurbeleving. En een mooie afsluiter van ons verblijf in Sauerland.

■ Tekst en foto's Chris Van Riet

Info: www.sauerland.com

Het Aabachmeer voorziet een kwart miljoen mensen van bijzonder kwalitatief drinkwater.

THUISZORGWINKEL

samen met

Spataders, ik zit er niet mee

Geef je benen de juiste steun

Voelen je benen vaak zwaar en vermoeid aan? Zie je verkleurde adertjes of grotere knobbels onder het huidoppervlak en vormt zich tegen de avond vochtophoping rond je enkels? Dan heb je mogelijk last van spataders. En daar blijf je beter niet mee zitten. Een spatader ontstaat wanneer de kleppen slecht sluiten en het bloed in ongewenste richting stroomt, waardoor gezonde aderen overbelast worden.

Waarom een compressiekous dragen

Druk van buitenaf - zoals de druk van een compressiekous - maakt de aders in je been terug nauwer. Dat betekent dat de kleppen terug beter werken, de bloeddorstroming terug normaal verloopt en de zwellingen in je been zullen afnemen. Er zijn vier soorten therapeutische compressiekousen. Drukklassse 1 en 2 oefenen een lichte tot matige druk uit. Drukklassse 3 en 4 oefenen een sterke druk uit en worden in de meeste gevallen voorgeschreven om de gebrekkige bloeddorstroming in dieper gelegen aders te behandelen als je last hebt van lymfoedeem (opgehoopt lymfevocht) of een zware chronische veneuze aandoening.

Wanneer een steun- of compressiekous dragen

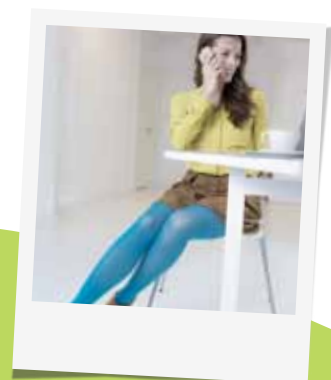
Wie wil, kan ook preventief zijn aderen en benen laten scannen. Bijvoorbeeld als je veel zit of lang moet rechtstaan: zonder voldoende afwisseling kan dit voor problemen in de bloeddorstroming zorgen. Ook als je lang moet reizen of stilzitten in een vliegtuig, trein, bus of auto ontstaat een risico op het ontwikkelen van bloedstolsels.

Steunkousen kunnen zwellingen, pijn, krampen en zelfs trombose voorkomen. Daarnaast zijn er heel wat sporters die steungevende sportkousen dragen daar die kousen zorgen voor een verhoogde bloeddorstromatie en zo de sportieve prestaties verbeteren.

Compressiekousen met voorschrift

Indien je al therapeutische elastische kousen met een bepaalde drukwaarde kreeg voorgeschreven door een huisarts of specialist, kan je met die voorverwijzing bij Thuiszorgwinkel terecht. Onze specialisten en erkende bandagisten adviseren je verder rond de juiste keuze van de compressiekous, die in de meeste gevallen op maat wordt opgemeten.

Ook tonen we je uitgebreid hoe jij of een zorgverlener op een makkelijke manier de steunkousen kan aan- en uittrekken.

Gratis

**advies & maatname voor
gezonde benen met de juiste
compressiekous. Maak nu je afspraak via:**

015 28 61 18 of www.thuiszorgwinkel.be/venoscan

HORIZONTALAAL

1 muzieksoort **5** Israëlitisch **8** de Franse taal in België **13** Schotse familiestam **14** gepieker **15** maatschappelijke stand **16** voegwoord **18** deksel **19** oude naam van Indonesië **20** eerroof **22** dakbedekking **24** leren lap **25** lidwoord **27** beneden **30** sportman **32** plukje **34** uitgestorven rund **36** geducht **38** wurgslang **40** grondsoort **41** bruine waterverf **42** luchtstroom in de dampkring **43** heidemeertje **44** lange zijvlak van een baksteen **45** een bepaalde dag **46** vod **47** raadsman **50** evenveel **52** projectiel **55** land in Azië **57** dat wil zeggen (afk.) **59** het brandpunt betreffend **62** klein muziekgezelschap **63** roem **65** uitvinder van het dynamiet **66** plaats in Australië **67** neerslag **68** tijding **69** plaats in Japan **70** wig **71** vruchtvlies van de klappernoot.

VERTICAAL

1 behaarde schedelhuid **2** uitroep ter aansporing **3** werpkoord met strik **4** kippenziekte **5** schraal **6** rustig **7** cowboyfeest **9** eerste stap **10** gifslang **11** rivier in België **12** brasserie **17** helleveeg **21** koordans **23** land in Azië **26** naar beneden **28** hondenras **29** wezenlijk **30** rekenopgave **31** aardappelrooier **33** extra uitkering **34** onder leiding van **35** kippenloop **37** hoofdbedekking **38** ijzeren mondstuk **39** administratie (afk.) **41** gevecht **42** knoest in hout **44** zangnoot **45** duivel **46** opvangbak voor vocht **48** zonder glans **49** klein (in samenstellingen) **50** Griekse letter **51** teelt **53** genotmiddel **54** niets uitgezonderd **56** middelpunt van een schietschijf **58** overwinning **60** plaats in Italië **61** lucht (voorvoegsel) **64** regiment.

1	2	3	4			5	6	7		8	9	10	11	12
13					14						15			
16				17		18					19			
20					21		22		23		24			
				25		26		27		28				
	29		30				31		32			33		
34		35				36		37			38		39	
40					41					42				
43				44						45				
			46				47		48					
49		50				51		52			53		54	
55	56				57		58		59		60		61	
62					63		64		65					
66					67					68				
69						70				71				

OPLOSSING KRUISWOORDRAADSEL FEBRUARI 2017

42	16	37	48	25	11	5	65	50
----	----	----	----	----	----	---	----	----

Naam:

Straat + nr:

Postnr.:

Woonplaats:

Tel.:

E-mail:

Mijn e-mailadres mag gebruikt worden voor publiciteit over fietsen vink aan, indien ja

OKRA-lidnummer of trefpuntnummer:

Schiftingsvraag: *In welke deelstaten ligt Sauerland?*

Vergeet niet een postzegel van 0,77 euro toe te voegen!

Stuur je oplossing naar: *OKRA-magazine*, Kruiswoord FEBRUARI 2017, PB 40, 1031 Brussel, voor 28 FEBRUARI 2017. De winnaars verschijnen in het aprilnummer 2017. Voeg een postzegel van 0,77 euro toe (niet vastkleven).

	4			8	2		7	9
								5
6					5	8		
4	3		7				1	
		7		4	1			3
1	5							
						9	3	7
					7	5		
8						1		

SUDOKU

Alle cijfers van 1 tot en met 9 moeten een keer voorkomen in alle kolommen, in alle rijen en in elk van de 9 vierkantjes van 3 keer 3 vakjes.

WINNAARS KRUISWOORD NOVEMBER 2016

❖ **Wint een nacht voor twee in Ronse.**

Maria De Moor uit Essen.

❖ **Wint een exemplaar van Onder ons van Emma Straub.**

Ignace De Schrijver uit Eke; Godelieve Van den Berghe uit Ekeren; Nicole Putman uit Lovendegem; Lucie Van Landeghem uit Laarne.

❖ **Wint een exemplaar van Alles houdt op te bestaan van Elizabeth Brundage.**

Jacqueline Verduyck uit Schoten; Reinilde De Houwer uit Lint; Liliane De Backer uit Itterbeek; Jules Michiels uit Merksem.

❖ **Wint een exemplaar van Achter de stilte van Esther Naschelski en Hans Grietens.**

Marc Vervoort uit Temse; Robert Baetslé uit Evergem; Suzanne Waem uit Antwerpen; Gaby De Letter uit Aalter.

❖ **Wint een exemplaar van Radio Gaga van Dominique Van Malder en Joris Hessels.**

Paul Gauchez uit Mariekerke; Lucette Bisschop uit Leuven; Rita De Cock uit Sint-Pauwels; Agnes Joris uit Westerlo; Denise Verschueren uit Gent.

❖ **Wint een exemplaar van Santiago, here we go! van Wim Demeijer.**

Guido Delameillieure uit Zwevezele; Marleen De Wilde uit Destelbergen; Jozef Heylen uit Hove; Franciscus Taes uit Glabbeek; Iliane Botte uit Oudenaarde; Josée Timmermans uit Kermt; Isabella Vermeiren uit Schoten; Maria Muyts uit Meerhout; Willy Mertens uit Westerlo; Jaak Winten uit Zutendaal.

M	I	E	R	T	E	M	P	O	S	T	A	R
O	D	E	B	E	Z	I	E	L	D	U	S	A
P	A	R	A	L	E	A	S	E	P	L	A	T
S	W	N	W	L	U	S	A	R	E	O		
O	S	O	P	W	I	N	D	E	G			
O	O	K	L	U	W	M	O	M	G	E	D	
V	R	O	E	G	T	I	D	I	G	L	E	G
A	K	E	L	A	Z	E	S	T	E	M	E	R
A	N	T	I	O	E	S	T	E	R	S	O	E
L	O	S	O	O	R	E	E	A	K	U	S	
P	C	H	I	P	S	D	A	K	W			
E	M	U	M	L	E	F	G	E	H	B		
B	R	I	E	M	A	R	I	A	U	I	E	R
R	A	S	B	R	A	I	L	L	E	F	E	
O	T	T	O	S	T	E	E	G	S	I	R	E

Oplissing kruiswoordraadsel november 2016.

Speel en win een van deze prijzen

MAAK KANS OP EEN VAN ONDERSTAANDE PRIJZEN
EN STUUR JE OPLOSSING VAN HET
KRUISWOORDRAADSEL NAAR *OKRA-MAGAZINE*.

23 prijzen

Win een arrangement voor twee personen in hotel Erica in de Moezel

- ❖ 4 x Overnachting met uitgebreid "Enjoy» ontbijtbuffet, 4 x warme lunch of lunchpakket
- ❖ 4 x driegangenu menu
- ❖ **GRATIS** Dagtocht per touringcar door de Moezelregio
- ❖ **GRATIS** wijnproeverij in een nostalgische wijnkelder
- ❖ **GRATIS** gebruik versnellingsfietsen en andere faciliteiten
- ❖ **GRATIS** div. auto-, fiets en wandelroutes met lunchpakket
- ❖ Kortingskaartjes voor een boottocht over de Moezel
- ❖ **GRATIS** openbaar vervoer in de regio

21 boeken

- * Vier exemplaren van **Conclaf** van Robert Harris (waarde 21,99 euro).
- * Vier exemplaren van **Ons soort mensen** van Juli Zeh (waarde 24,99 euro).
- * Vier exemplaren van **De levenden en de doden in Winsford** (waarde 19,99 euro).
- * Vier exemplaren van **Luther, de biografie** (waarde 39,99 euro).
- * Vijf exemplaren van **De val** van Matthias M.R. Declercq (waarde 22,50 euro).

Win een e-bike

Arroyo C7+ HMS

Comfortabel en toch sportief

De Arroyo staat voor comfort. Op elk terrein. Dat bewijst de Arroyo C7+ HMS onder meer met geïntegreerde en lichtgewicht verende voorvork. Zo is elke fietstocht extra aangenaam.

Interesse in een elektrische fiets? Tijdens e-bike Challenge presenteren fietsfabrikanten zoals Gazelle hun nieuwste modellen. En daarna is het aan jou. Van gewone stadsfietsen tot trekkersfietsen, van kleine plooi-fietsen tot tandems en bakfietsen, van e-bikes en e-mountainbikes tot speed pedelecs: half februari wordt Flanders Expo omgedoopt tot het grootste testparcours van Vlaanderen.

Zat 18 en zon 19 februari | 10-17 u | Flanders Expo, Gent | www.ebikechallenge.be

**e-bike
Challenge**
het nieuwe indoor
e-bike testevent

Gazelle

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **tien gratis duotickets (waarde 6 euro)** voor de tentoonstelling 'Het landschap door Permeke en zijn tijdgenoten' in Jabbeke.

Stuur deze bon **vóór 20 februari 2017** naar *OKRA-magazine*, Permeke en tijdgenoten, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Permeke en tijdgenoten'. Info zie pagina 24.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **tien gratis duotickets (waarde 20 euro)** voor de tentoonstelling 'Oorlog in kinderbroek' in Gent.

Stuur deze bon **vóór 20 februari 2017** naar *OKRA-magazine*, Oorlog in kinderbroek, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Oorlog in kinderbroek'. Info zie pagina 24.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **tien gratis duotickets (waarde 20 euro)** voor de tentoonstelling 'Kuijfe in Train World' in Schaarbeek.

Stuur deze bon **vóór 20 februari 2017** naar *OKRA-magazine*, Kuijfe in Train World, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Kuijfe in Train World'. Info zie pagina 24.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Win gratis duoticket

Maak kans op een van de **tien gratis duotickets (waarde 24 euro)** voor de tentoonstelling 'Sabena, reizen in stijl' in Brussel.

Stuur deze bon **vóór 20 februari 2017** naar *OKRA-magazine*, Sabena, PB 40, 1031 Brussel of mail naam en adres naar magazine@okra.be met het onderwerp 'Sabena'. Info zie pagina 29.

Naam en voornaam:

Straat en nr.:

Postnr.:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mail:

Gratis Koffie in Kaffee Damast bij een museumbezoek aan Texture

Museum Texture trakteert al zijn OKRA bezoekers op een gratis koffie in de gezellige museumbistro Kaffee Damast.

Deze bon geeft je recht op één gratis Koffie in Kaffee Damast.

Geldig t.e.m. 31/12/2017, 1 bon per persoon.

Naam en voornaam _____

Woonplaats _____

SPECIALE AANBIEDING!

LAAG
GEPRIJSD!

PULLOVER

Ongecompliceerde pullover met bijzondere look. Onderhoudsvriendelijk: wassen, drogen en weer dragen! Met sierkleppen en V-hals in gehaakte look.

100% polyacryl. Machinewasbaar

MODE ALSOF OP MAAT GEMAAKT

Zo kiest u de juiste maat

N
NORMALE
MAAT

K
KORTE
MAAT

Normale maat
u bent 1,65 m.
of langer

Korte maat
u bent kleiner
dan 1,65 m.

atelier
goldner
schnitt

www.ateliergs.be

Met sierkleppen
V-hals in gehaakte look

taupe

SPECIALE AANBIEDING

39.90

in plaats van € 59.90

**+ GRATIS
verzending**

**+ GRATIS
CATALOGUS**

Bestel via:

070 - 22 28 28*

of vul de bon in
en stuur hem op.

Aanbieding geldig tot 30-06-2017
en zolang de voorraad strekt.

JA, ik profiteer graag van deze SPECIALE AANBIEDING voor € 39.90 in plaats van € 59.90

Ik vul hieronder mijn gegevens in HOOFDLETTERS om te bestellen

Mw. Dhr. Achternaam _____

Voornaam _____ Geboortedatum _____ 1 9

Straat en huis-/busnr. _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Tel. _____ E-mail* _____ @

*Ja, houdt u mij per e-mail op de hoogte van de laatste informatie en actuele aanbiedingen

2. Ik bestel de pullover graag in kleur, maat en lengte:

KLEUR	☐ Wit bestelnr. 4035-046	MAAT	☐ 40 ☐ 42 ☐ 44 ☐ 46 ☐ 48	LENGTE	☐ Normale maat	☐ Korte maat
	☐ Jeansblauw bestelnr. 4037-342		☐ 50 ☐ 52 ☐ 54* ☐ 56*		☐ Normale maat (lengte 67 cm, u bent 1,65 m of langer)	☐ Korte maat (lengte 63 cm, u bent kleiner dan 1,65 m)
	☐ Taupe bestelnr. 4036-240		<small>*hiervan is geen korte maat leverbaar</small>			

3. Bij deze bestelling: **GRATIS VERZENDING!**

Ik bestel op rekening In uw pakket vindt u uw leveringsnota, gelieve deze rekening te betalen binnen 14 dagen.

Datum _____ Handtekening _____

Stuur de bestelling op naar:
Atelier Goldner Schnitt, Z.5 Mollem 390, B-1730 Asse

Ik bestel volgens de algemene leverings- en betalingsvoorwaarden zoals vermeld op www.ateliergs.be. Uw adresgegevens worden, behoudens bezwaren van uw kant, in een verwerking opgenomen, zodat wij u op de hoogte kunnen houden van toekomstige aanbiedingen van Atelier Goldner Schnitt, houder van het bestand. U heeft het recht om deze gegevens in te kijken en ze aan te passen. Wet verwerking persoonsgegevens 8/12/1992. Als u niet gecontacteerd wenst te worden voor onze commerciële acties, kunt u dit schriftelijk aan ons meedelen. * (variabele kosten volgens operator - max. 0.306/min)

CODE BESTELLING
1309

37048023 FS17

Nergens zo goed als thuis

Ontvang uw gratis
informatiepakket

Makkelijk en veilig de trap op Met een traplift van thyssenkrupp Encasa

- Duitse degelijkheid en 60 jaar ervaring van de marktleider
- Een traplift op maat van uw trap, geleverd rechtstreeks van de fabriek
- Gepatenteerde draaitechniek, met installatie aan muur- of leuningzijde
- Adviseurs en installateurs uit uw buurt, met een Service 24/7

Wil u de voordelen van de lift zelf uitproberen?
We organiseren graag een 'testrit' bij een klant in uw buurt.

engineering.tomorrow.together.

Bel gratis

 0800 94 365

www.tk-traplift.be

thyssenkrupp